

Επικαιροποιήθηκαν
τα Έντυπα Οπτικής
Επιθεώρησης Κτηρίων ΕΤΕΚ

Τα αποτελέσματα των
Κρατικών Βραβείων
Αρχιτεκτονικής 2022

Επιτυχημένες οι συγκεντρώσεις για ενημέρωση των μελών ΕΤΕΚ σε Αμμόχωστο, Λεμεσό και Πάφο

Designed for the future

Creating a sustainable future together:

Determined to reduce our environmental footprint, we aim to be CO₂-neutral by 2050. A circular economy, innovation and smart use are the stepping stones on our path.

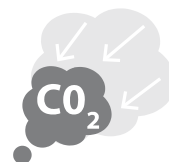
It is time to act, join us now!

Lower CO₂ equivalents and market-leading versatility

Life is more rewarding with the new VRV 5.

Our new all-round performer covers all of your mini VRV applications in Daikin's most sustainable solution.

- › **Maximum flexibility** allowing installation in rooms down to 10 m² thanks to factory-mounted refrigerant response measures
- › **Top sustainability** over the entire lifecycle thanks to low GWP R-32 refrigerant and market-leading real life seasonal efficiency
- › **Ergonomic serviceability** and handling, thanks to wide access area to easily reach components within low-profile single fan casing
- › **Best-in-class design versatility** with five sound pressure levels down to 39 dB(A) and automatic ESP setting up to 45 Pa allowing ductwork
- › **Geared for comfort** with intuitive online and voice controls plus a new 10 class indoor unit for small rooms

Reduced CO₂ equivalent

VRV 5

BLUEVOLUTION

Εσύ μας έμαθες ότι ο πολιτισμός
ανοίγει μονοπάτια.

Εσύ μας έμαθες
τι πραγματικά έχει αξία.

ΟΠΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΣΟΥ

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6 Κύπριοι επιστήμονες στο εξωτερικό

Αντρέας Λοΐζου

ΘΕΜΑΤΑ

8 Φωτορεπορτάζ από τις συγκεντρώσεις για ενημέρωση των μελών

ΕΤΕΚ σε Αμμόχωστο, Λεμεσό και Πάφο

12 Επίσκεψη ΕΤΕΚ στο CYENS (Φωτογραφίες)

13 Τα αποτελέσματα των Κρατικών Βραβείων Αρχιτεκτονικής 2022

17 Επικαιροποιήθηκαν τα Έντυπα Οπτικής Επιθεώρησης Κτηρίων ΕΤΕΚ

ΑΡΘΡΑ

27 Η εκπαίδευση του πελάτη

28 Λόγοι που θα επιβαρύνουν το κυκλοφοριακό στις πόλεις μας τα επόμενα χρόνια

29 Οι δημόσιες συγκοινωνίες και η σημασία τους στη ζωή της πόλης

Το μηνιαίο περιοδικό και η ιστοσελίδα (www.etek.org.cy) αποτελούν την επίσημη φωνή του ΕΤΕΚ (τα οποία υποστηρίζονται από ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης - Facebook, LinkedIn, Issuu και YouTube). Το περιοδικό αποστέλλεται ταχυδρομικώς ή/και ηλεκτρονικά σε περίπου 14.000 παραλήπτες, μέλη του ΕΤΕΚ, ανώτερα στελέχη δημόσιων οργανισμών και σε διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων.

Τα μέλη του ΕΤΕΚ, τα οποία στις αρχές του 2022 αριθμούσαν 16.541 (υπάρχουν άτομα που είναι εγγεγραμμένα σε δύο ή και τρεις κλάδους), προέρχονται από τους κλάδους: Αρχιτεκτονική, Πολιτική Μηχανική, Μηχανολογική Μηχανική, Ηλεκτρονική Μηχανική περιλαμβανομένης της Μηχανικής της Πληροφορικής, Χημική Μηχανική, Μηχανική Μεταλλείων & Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, Αγρονομική Τοπογραφική Μηχανική, Επιμέτρηση & Εκτίμηση Γης, Πολεοδομία - Χωροταξία.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΤΕΚ

Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ο Ν Ι Κ Ο
Τ Ε Χ Ν Ι Κ Ο
Ε Π Ι Μ Ε Λ Η Τ Η Ρ Ι Ο
Κ Υ Π Ρ Ο Υ

Τ.Θ. 21826, 1513, Λευκωσία, Κύπρος

Διεύθυνση: Κερβέρου 8,

1016 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: +35722877644 / Φαξ: +35722730373

www.etek.org.cy cypus@etek.org.cy

Γραφείο ΕΤΕΚ στην Πάφο

Οδός Σόλωνος 14-16 8010 Πάφος

Τηλ: +35726912814 / Φαξ: +35726912799

ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Κωνσταντίνος Κωνσταντή (Πρόεδρος ΕΤΕΚ)

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΓΝΩΡΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

www.gnora.com

info@gnora.com

Τηλ: +35722441922

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Γιώργος Κωνσταντίνου

george@gnora.com

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΣΕΛΙΔΩΣΗ

Κυριακή Σοφοκλέους

kyriakisofocles@gmail.com

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Γιώργος Κωνσταντίνου

george@gnora.com

Τηλ: +35722441922

Το ΕΤΕΚ δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για την ορθότητα ή και το περιεχόμενο των ενυπόγραφων άρθρων ή/και αναλύσεων, που φιλοξενούνται στο Ενημερωτικό Δελτίο του τα οποία, σημειώνεται, δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη την άποψη του Επιμελητηρίου αλλά των συγγραφέων τους. Η δημοσίευση άρθρων που αποστέλλονται αναπόκειται στην κρίση της Συντακτικής Επιτροπής του ενημερωτικού δελτίου.

ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΟΒΑ PELELITE BONDING TRICOTE (T2) + PELELITE FINISH

Το σύστημα αποτελείται από το **Peelite Bonding Tricote T2**, θερμομονωτικός σοβάς υπόστρωμα ($\lambda = 0,15 \text{ W/mK}$), με βάση το γύψο και το διογκωμένο περλίτη και το **Peelite Finish**, σοβάς τελικής στρώσης με βάση το γύψο για εσωτερικές επιφάνειες.

Βασικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα του συστήματος:

- Αερικά και όχι υδραυλικά κονιάματα
- Λειτουργεί ως ρυθμιστής υγρασίας
- Ουδέτερο pH άρα είναι φιλικό προς τον άνθρωπο
- Επιφάνεια που διαπνέει
- Αντοχή στη φωτιά κατηγορίας A1
- Χαμηλότερο κόστος ανά m^2 σε σύγκριση με τους συμβατικούς σοβάδες
- Εξαιρετικά λεία τελική επιφάνεια η οποία δεν χρειάζεται σπατουλάρισμα

Για περισσότερες πληροφορίες αποσταθείτε στο Τεχνικό Τμήμα του Ομίλου Εταιρειών Πελέτικο.

Κύπριοι επιστήμονες στο εξωτερικό

Κύπριοι έχουν ξενιτευτεί, κατά μεγάλα κύματα, σε καιρούς χαλεπούς, και επέλεξαν να ζήσουν σε χώρες του εξωτερικού, με μοναδικό γνώμονα μια καλύτερη ζωή, τόσο για τους ίδιους αλλά και για τα παιδιά τους. Από το σύνολο αυτό, κάποιοι ξεχώρισαν, και με κόπο πέτυχαν στις επιδιώξεις και τις προσδοκίες τους. Ίσως γιατί πρωτοτύπησαν, ρίσκαραν, προέβλεψαν και κινήθηκαν με σοφία και εξυπνάδα στους κλάδους Επιχειρήσεων, Ιατρικής, Μηχανικής, Εκπαίδευσης, Έρευνας, κ.λπ.

Σχεδόν 750.000 απόδημοι (στην ανεπίσημη αυτή καταγραφή, 2019), ζουν στο εξωτερικό με τους περισσότερους να κατοικούν στη Βρετανία. Αναλυτικά οι χώρες με τους περισσότερους απόδημους είναι:

- Ηνωμένο Βασίλειο: 400.000-450.000
- Αυστραλία: 70.000-100.000
- Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής: 60.000-80.000
- Ελλάδα: 60.000-70.000
- Νότιος Αφρική: 25.000-35.000
- Καναδάς: 15.000-25.000
- Χώρες του Αραβικού Κόλπου: 3.000-5.000
- Υπόλοιπη Αφρική: 3.000-5.000
- Γαλλία: 3.000-4.000
- Λίβανος: 1.500-2.000
- Σκανδιναβικές Χώρες: 1.500
- Γερμανία: 800-1.000

Αυτή η τάση για διασπορά του ειδικευμένου ή ανειδίκευτου ή επιστημονικού προσωπικού να αποφασίζει να μεταναστεύσει σε άλλη χώρα για μόνιμη στέγη ή προσωρινή θα πρέπει να κατανοηθεί με τη βοήθεια της χαρτογράφησης της κυπριακής οικονομίας από το 1950 μέχρι σήμερα:

1. Γεωργία, κτηνοτροφία και μικρές βιοτεχνίες (1950-1960)

Οι αναφερόμενοι τομείς κυριαρχούσαν τότε στην Κύπρο, με έσοδα από τον τουρισμό και τις υπηρεσίες ανύπαρκτα σχεδόν, λαμβάνοντας υπόψη την αποικιοκρατία και την ένοπλη εξέγερση για ελευθερία από τους Εγγλέζους.

2. Άλμα στην οικονομική ανάπτυξη και ευρωστία (1961-1973)

Οι εργασίες για αναπτυξιακά έργα υποδομής μονοπωλούσαν την οικονομία, με πρωταρχικό ρόλο στην αναβάθμιση του οδικού, τηλεπικοινωνιακού και ηλεκτρικού δικτύου.

3. Η μετά την τουρκική εισβολή εποχή (1974-1980)

Σοβαρή επιδείνωση της οικονομίας με την απώλεια του αεροδρομίου Λευκωσίας, του λιμανιού Κερύνειας και κυρίως της Αμμοχώστου, πλουτοπαραγωγικών πρώτων υλών, ξενοδοχειακών μονάδων και μετακίνηση, εκδίωξη σχεδόν 200.000 κατοίκων από τις εστίες τους. Ήταν η απαρχή της ζήτησης για εξωτερική χρηματοδότηση. Ως αποτέλεσμα, πολλοί Κύπριοι, με σπαραγμό ψυχής, αποφάσιζαν τη μετοίκηση τους σε άλλες χώρες στο εξωτερικό για να ζήσουν σε καλύτερες συνθήκες και να ευημερήσουν.

4. Αλλαγή οικονομικών μοντέλων (1981-1990)

Το τουριστικό ρεύμα αρχίζει να αυξάνεται και να αποφέρει σημαντικό συνάλλαγμα στην Κυπριακή Δημοκρατία. Αρχίζει η Κύπρος να συνεργάζεται με ευρωπαϊκές χώρες και υπογράφεται στο Λουξεμβούργο το 1987 η τελωνειακή ένωση με την τότε ΕΟΚ, και το 1990 υποβάλλεται η αίτηση της Κύπρου για να ενταχθεί στην ΕΕ.

5. Ανησυχίες για την οικονομία (1991-2021)

Στο μεγάλο αυτό διάστημα, εκτός από την πολιτική πτυχή του Κυπριακού προβλήματος, υπήρξαν έντονα φαινόμενα τα οποία σημάδεψαν την οικονομία του κράτους

και επέφεραν σωρεία αναταράξεων, με θετικό είτε αρνητικό τρόπο. Τα πιο σημαντικά, κατά την άποψή μου, είναι:

- i. Το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου
- ii. Ο πόλεμος του Κόλπου
- iii. Η Κύπρος κατέστη επίσημο μέλος της ΕΕ (1/5/2004)
- iv. Η Κύπρος υιοθέτησε το ευρώ ως επίσημο νόμισμά της (1/01/2008)
- v. Ανάπτυξη ναυτιλίας και κάθοδος πολλών επενδυτών / καταθετών στην Κύπρο
- vi. Κρίση στο τραπεζικό σύστημα
- vii. Κούρεμα καταθέσεων (υποβάθμιση από εξωτερικούς οίκους)
- viii. Κλείσιμο και τελικά πώληση του Συνεργατισμού στην Ελληνική Τράπεζα.

Πέρα όμως από τις μεταναστεύσεις των Κυπρίων, μόνιμες ή προσωρινές, δεν παύει η καρδιά τους και η ψυχή τους να είναι συνέχεια στην Κύπρο. Δεν μπορεί να αποκοπεί ο ομφάλιος λώρος από τα πάτρια εδάφη. Ο συνολικός αριθμός των ξενιτεμένων μας είναι ωσάν να υπάρχει ακόμη μια Κύπρος στο εξωτερικό.

Σήμερα, διαπρέπουν πολλοί Κύπριοι στο εξωτερικό και ευημερούν και είναι είτε διακεκριμένοι επιστήμονες ή/και καινοτομούν και πρωτοπορούν σε επιχειρήσεις ή/και είναι ταλέντα στο τραγούδι, τον χορό, κ.λπ. και στη συντριπτική τους πλειοψηφία χαίρουν διεθνούς αναγνώρισης.

Θα ήταν άδικο, όμως, να αφήσουμε το ορόσημο Κύπριοι Μηχανικοί, τεχνικοί και τεχνίτες που εργάστηκαν για πολλά χρόνια στις Αραβικές Χώρες του Κόλπου σε κατασκευαστικά έργα (σχεδιασμός, κατασκευή και έλεγχος). Οι εμπειρίες, οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκόμισαν είναι τεράστιες.

Επιστρέφοντας, όμως, στην Κύπρο έφεραν μαζί τους όλη την τεχνογνωσία και εμπειρίες και κατάφεραν να είναι ολοκληρωμένοι Μηχανικοί είτε δημιουργώντας τις δικές τους επιχειρήσεις είτε ως εργαζόμενοι σε μεγάλους οίκους σε υψηλές ιεραρχικά θέσεις.

Το όφελος δεν ήταν μόνο σε προσωπικό επίπεδο, βοήθησαν τελικά στην αύξηση του επιπέδου των κατασκευών και των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας συνεισφέροντας σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου του Κύπριου πολίτη.

Ο ανθρώπινος παράγοντας είναι το πρώτο στοιχείο που χαρακτηρίζει την κουλτούρα, το ήθος, τον πολιτισμό και τον Στρατηγικό Σχεδιασμό σε όλους τους κοινωνικούς και οικονομικούς ιστούς. Θεωρώ επιβεβλημένο αυτούς τους Κύπριους, που διέπρεψαν και ακόμη «λάμπουν» ο καθένας στο δικό του μετερίζι, το κράτος μας και άλλοι φορείς να τους βραβεύουν και να τους προσκαλούν στην πατρίδα μας για να μεταδίδουν και να παρουσιάζουν τα πρωτοποριακά τους προγράμματα, τις εμπειρίες, τις καινοτόμες ιδέες και τις έρευνες.

Ταυτόχρονα, το κράτος μας έχει υποχρέωση απέναντι όχι μόνο σε αυτούς τους ανθρώπους, αλλά και στον Κύπριο εργαζόμενο, για να μην φεύγουν τα «μυαλά» από το νησί μας, να παρέχει κίνητρα εργοδότησής τους, σε βιομηχανίες, εργοστάσια, βιοτεχνίες, κ.λπ., αλλά κυρίως να δημιουργήσει ή/και να θεομοθετήσει απλές και άμεσες διαδικασίες στον κρατικό και τον ευρύτερο κρατικό τομέα, για να προσελκύσει επενδυτές ή ξένες εταιρείες να φέρουν τα συμφέροντά τους στο νησί μας. Μια κοινωνία δεν είναι δυνατό να ζει μόνο από τις Υπηρεσίες και τον Τουρισμό.

Πότε επιτέλους αυτό θα γίνει κατανοητό από τις εκάστοτε κυβερνήσεις; Δεν πειράζει, πάντα αργούμε. Στη δημιουργία, στον σχεδιασμό και στον προγραμματισμό. Πάντα ακολουθούμε, ποτέ μπροστά από τα γεγονότα. Γιατί άραγε;

Αντρέας Λοΐζου

Μηχανολόγος Μηχανικός, Εκπαιδευτικός

Πηγές: 1. Εφημερίδα «Ο Φιλελεύθερος», 10 Δεκεμβρίου 2019. 2. Ιωάννου Γρ. και Χαραλάμπους Γ. (Νοέμβριος 2017): «Ο κοινωνικός και πολιτικός αντίκτυπος της κυπριακής οικονομικής κρίσης (2010-2017)».

Συντακτική Επιτροπή

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Έλενα Χριστοδούλου - Αρχιτέκτονας • **ΜΕΛΗ:** Μαρία Θεοδούλου - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Δρ Γεώργιος Παναγή - Ηλεκτρονικός Μηχανικός, Ανδρέας Λοΐζου - Μηχανολόγος Μηχανικός, Σωτήρης Πολυδώρου - Αρχιτέκτονας • **ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΥΛΗΣ:** Αντριάνα Μιλτιάδου - Γραμματειακή Λειτουργός ΕΤΕΚ • **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ:** Χάρης Σταυρινού - Επιστημονικός Λειτουργός ΕΤΕΚ

ΠΥΡΑΝΤΟΧΑ ΥΛΙΚΑ ΣΦΡΑΓΙΣΗΣ

κατασκευαστικών αρμών & σημείων διέλευσης

FIRE WIN

Πλήρης και πιστοποιημένη σειρά
προϊόντων παθητικής πυροπροστασίας

Η Knauf FireWin είναι μία νέα πλήρης και πιστοποιημένη σειρά υλικών, εγκεκριμένη για παθητική πυροπροστασία κατασκευαστικών αρμών, καθώς και σημείων διέλευσης σωληνώσεων, αεραγωγών και καλωδίων μεταξύ πυροδιαμερισμάτων. Η ορθή χρήση των υλικών πυροσφράγισης Knauf FireWin συμβάλλει στη μείωση της εξάπλωσης της φωτιάς, της θερμότητας και του καπνού περιορίζοντας αποτελεσματικά την πιθανότητα επέκτασης μίας πυρκαγιάς από το σημείο εκκίνησης σε άλλους χώρους του κτιρίου.

KNAUF CYPRUS LIMITED: Χρίστου Ζεϊνέκκη 1, 4504 Βάσα Κελλακίου, P.O. Box 54589 3725 Λεμεσός
Τηλ.: +357 25 821 040, Fax: +357 25 821 043 www.knauf.com.cy, e-mail: knauf@knauf.com.cy

KNAUF

Επιτυχημένες οι συγκεντρώσεις για ενημέρωση των μελών ΕΤΕΚ σε Αμμόχωστο, Λεμεσό και Πάφο

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση και θετική διάθεση για διάλογο αντιμετώπισαν τα μέλη του Επιμελητηρίου τις τρεις πρώτες συγκεντρώσεις που υλοποιήθηκαν, στην Αγία Νάπα για την επαρχία Αμμοχώστου, στη Λεμεσό και στην Πάφο. Οι εκδηλώσεις άρχισαν στις 2 Νοεμβρίου 2022 και συνεχίστηκαν στις 9 και 16 του ίδιου μήνα.

Το ΕΤΕΚ διοργανώνει τις επαρχιακές εκδηλώσεις με στόχο την ενημέρωση των μελών για τη δράση του στην τρέχουσα τριετία σε σχέση με διάφορα θέματα αλλά και για να καταγραφούν προβληματισμοί και εισηγήσεις των μελών. Κύριος ομιλητής είναι ο Πρόεδρος του ΕΤΕΚ Κωνσταντίνος Κωνσταντή. Όλες οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται μεταξύ των ωρών 18:30 - 20:30. Με το πέρας των παρουσιάσεων ακολουθεί δεξίωση.

Σειρά είχαν η εκδήλωση στη Λάρνακα την Τετάρτη 23 Νοεμβρίου 2022 στο Lordos Beach Hotel και στη Λευκωσία την Πέμπτη 1η Δεκεμβρίου 2022 στο Εκπαιδευτικό Πολιτιστικό Κέντρο ΕΤΕΚ.

Μεταξύ των θεμάτων που τίθενται σε συζήτηση:

- ΙΔΡΥΣΗ ΜΗΤΡΟΥ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
- ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
- ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
- ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
- ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
- ΑΜΟΙΒΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ
- ΣΥΝΔΕΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΤΕΚ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Πρόγραμμα και δηλώσεις συμμετοχής <https://www.etek.org.cy/el/news-details/etek-eparhiakes>.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΠΑΦΟΣ

Our Technologies, Your Tomorrow

TEMPERATURE CONTROL FOR
TODAY & TOMORROW

COMBINING THESE TECHNOLOGIES TO PROVIDE HIGHLY EFFICIENT SOLUTIONS AND ACHIEVE NEAR ZERO EMISSIONS BUILDINGS

KXZ2

REDUCE YOUR ENERGY BILLS

- New Exterior Design
- Extend the usage limitation
- Add new combination
- CHCC function
- Artificial intelligence and IoT technologies

Q-ton^{Air to Water}

- Sanitary hot water (60-90oC)
- Even in cold temperatures
- Natural refrigerant (CO2)
- Up to x6 more efficient than a gas boiler
- Up to 50% less CO2 than a gas boiler
- 3,000 to 100,000L/day configurations
- Easy-to-use touchscreen controller

Hyozan^{CO2 CONDENSING UNIT}

SAVE ENERGY UP TO 30%

- Hyozan CO2 condensing units provide the ideal refrigeration and freezer solutions in supermarkets, convenience stores and storage warehouses. It is critical to keep food fresh at the correct temperature in showcases and cold rooms.
- One of the biggest challenges for those retailers has been the expensive effects of refrigeration breakdowns which can result in costly product wastage. MTH's reliable CO2 solution helps address the above issue by having a stable and reliable all year-round system to help maximize energy efficiency.
- Artificial intelligence and IoT technologies
- Reliable quality made in Japan

CYPIN
air conditioning

www.cypin.com

Επίσκεψη ΕΤΕΚ στο CYENS

Αντιπροσωπία του ΕΤΕΚ, με επικεφαλής τον πρόεδρό του Κωνσταντίνο Κωνσταντή, επισκέφθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2022 το Κέντρο Αριστείας CYENS (www.cyens.org.cy).

Η επίσκεψη του ΕΤΕΚ διευθετήθηκε μετά από πρόσκληση της διευθυντικής ομάδας και του προέδρου του Συμβουλίου του Κέντρου Αριστείας CYENS και του δημάρχου Λευκωσίας Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη. Κατά την επίσκεψη έγινε ξενάγηση στα κτήρια όπου στεγάζεται το Κέντρο, παρουσίαση των δραστηριοτήτων καθώς και επίδειξη των εργασιών του Κέντρου. Κατά την ξενάγηση ανταλλάχθηκαν απόψεις για πιθανά πεδία συνεργασίας μεταξύ CYENS-ΕΤΕΚ με σκοπό την επιτάχυνση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού και του αντίκτυπού του στο Κυπριακό Οικονομικό Σύστημα.

Το CYENS Centre of Excellence αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του οικοσυστήματος Έρευνας και Καινοτομίας της Κύπρου και παρέχει πρόσβαση σε τεχνολογία και πειραματική ανάπτυξη, καθώς και υπηρεσίες καινοτομίας, όπως συμβουλές χρηματοδότησης, εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων. Το Κέντρο, ως το προϊόν της συνεργασίας των τριών δημοσίων πανεπιστημίων της Κύπρου (Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου και Ανοικτό Πανεπιστήμιο), καθώς και δύο γνωστών επιστημονικών οργανισμών, Max Plank Institute of Informatics και University College London - υπό την καθοδήγηση του Δήμου Λευκωσίας, βρίσκεται τώρα σε φάση έντονης ανάπτυξης, με διευρυμένους στόχους και δραστηριότητες, με νέο όνομα και νέα διεύθυνση. Το Κέντρο ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2018, με μια μικρή ομάδα υπαλλήλων, και έφτασε στο τέλος του 2020 με περισσότερους από 85 ερευνητές και άλλο προσωπικό, με απώτερο στόχο να συνεχίσει την ανοδική αυτή πορεία.

Το Κέντρο βρίσκεται στην Πλατεία Δημαρχίας στην εντός των τειχών Λευκωσία.

Τα αποτελέσματα των Κρατικών Βραβείων Αρχιτεκτονικής 2022

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου συγχαίρει όλους τους νικητές των Κρατικών Βραβείων Αρχιτεκτονικής 2022, τους οποίους ανακοίνωσε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Υπουργείου Εσωτερικών, τον Νοέμβριο. Φέτος, διεξήχθη ο δέκατος σε σειρά διαγωνισμός για τα Βραβεία.

Το ΕΤΕΚ στηρίζει τον διαγωνισμό των Κρατικών Βραβείων Αρχιτεκτονικής, ο οποίος καθιερώθηκε ως θεσμός από το 1992, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και έκτοτε διεξάγεται ανά τριετία, καθώς εκπληρώνει τον βασικό σκοπό του, που είναι η δημόσια αναγνώριση και προβολή των αξιόλογων σύγχρονων έργων αρχιτεκτονικής στην Κύπρο καθώς και την ενθάρρυνση και βελτίωση του επιπέδου της αρχιτεκτονικής δημιουργίας στον τόπο μας.

Τα αποτελέσματα

- Στην κατηγορία Α, Αξιόλογο Αρχιτεκτονικό Έργο το βραβείο απονεμήθηκε εξίσου στο οιοποίοιο στον Καλοπαναγιώτη των Ε. Ραπαχριστου Architects LLC και στην Πλατεία Ελευθερίας του Χρήστου Πασσά της Zaha Hadid Architects.

- Στην κατηγορία Α, Έργο Νέου Αρχιτέκτονα το βραβείο απονεμήθηκε εξίσου στα έργα Κατοικία σε προσφυγικό συνοικισμό του Κυριάκου Μιλτιάδους και στην κατοικία Well 58 της Ελίνας Κρητικού.

- Στην Κατηγορία Γ', Ειδικό Βραβείο Αρχιτεκτονικής «Συλλογική Κατοίκηση», το βραβείο απονεμήθηκε στην Πολύ-κατοικία «It's Nice» της NOA Architects.

- Στην κατηγορία Α, Αξιόλογο Αρχιτεκτονικό Έργο απονεμήθηκε έπαινος στα έργα Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Κάτω Πάφου των Μ. Χριστοδουλίδη, Χ. Χριστοδούλου και Π. Παναγή και στην κατοικία Αφροδίτη της Yiorgos Hadjichristou Architects.

- Στην κατηγορία Β, Έργο Νέου Αρχιτέκτονα δόθηκε έπαινος στο έργο Παρατηρητήριο στην περιοχή Μέλανος της Anastasiou & Misseri Architects.

Τα αποτελέσματα της Βράβευσης θα εκθεθούν σε χώρο και χρόνο που θα οριστεί από την Κριτική Επιτροπή. Σ' αυτή την έκθεση είναι δυνατό, κατά την κρίση της Κριτικής Επιτροπής, να παρουσιαστούν όχι μόνο τα βραβευθέντα έργα, αλλά και άλλα αξιόλογα έργα από κάθε Κατηγορία που έφτασαν μέχρι την τελική επιλογή.

Ιστορικό

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Υπουργείο Εσωτερικών) ανακοίνωσε τον περασμένο Αύγουστο την προκήρυξη των Κρατικών Βραβείων Αρχιτεκτονικής 2022. Κάθε τριετία βραβεύονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας οι αρχιτέκτονες των καλύτερων δειγμάτων ολοκληρωμένων μεμονωμένων οικοδομών ή συμπλεγμάτων / έργων διαφόρων κατηγοριών, που κρίνονται ως εξαιρετικά στο είδος τους, ανεξαρτήτως μεγέθους, τύπου και κόστους κατασκευής. Βασικό κριτήριο βράβευσης είναι η ποιότητα της αρχιτεκτονικής, η οποία συνίσταται από παραμέτρους όπως η συνθετική αρτιότητα, η λειτουργία, η κατασκευή, η

αισθητική. Ειδικότερα, ανάμεσα στα κριτήρια επιλογής είναι η βασική ιδέα και συνοχή, η συνέπεια και πρωτοτυπία στον σχεδιασμό, η συνθετική και αισθητική αρτιότητα του έργου, η ικανοποίηση των λειτουργικών αναγκών του κτηριολογικού προγράμματος, η καταλληλότητα του έργου ως προς τη χρήση και τον σκοπό που καλείται να εξυπηρετήσει, η τεχνική συνέπεια στον τρόπο κατασκευής, η καινοτομία και αυθεντικότητα στη χρήση υλικών, τεχνολογίας και λεπτομερειών κατασκευής. Οι τρεις κατηγορίες Βραβείων είναι:

- Α. Αξιόλογο Αρχιτεκτονικό Έργο, που αναφέρεται στη γενική κατηγορία αρχιτεκτονικών έργων.

- Β. Έργο Νέου Αρχιτέκτονα, που για την παρούσα βράβευση είχαν δικαίωμα συμμετοχής οι Αρχιτέκτονες που γεννήθηκαν μετά την 31.12.1982.

- Γ. Ειδικό Βραβείο Αρχιτεκτονικής, που για την παρούσα βράβευση καθορίστηκε το θέμα «Συλλογική Κατοίκηση».

Φέτος μπορούσαν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό έργα που συμπληρώθηκαν την περίοδο 2016-2022 για τις πρώτες δύο Κατηγορίες έργων "Αξιόλογο Αρχιτεκτονικό Έργο", "Έργο Νέου Αρχιτέκτονα" και 2011-2022 για την τρίτη Κατηγορία "Ειδικό Βραβείο Αρχιτεκτονικής" που τον χρόνο αυτό είχε οριστεί το θέμα "Συλλογική Κατοίκηση". Τα έργα που υποβάλλονται πρέπει να έχουν μελετηθεί από αρχιτέκτονες εγγεγραμμένους στο ΕΤΕΚ, τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και στο πλαίσιο προγραμμάτων του δημόσιου τομέα. Κάθε Βραβείο αποτελείται από συμβολικό έπαθλο, χρηματικό ποσό (€10.000 για τις Κατηγορίες "Αξιόλογο Αρχιτεκτονικό Έργο", "Ειδικό Βραβείο Αρχιτεκτονικής" και "Έργο Νέου Αρχιτέκτονα" και Αναμνηστικό Δίπλωμα. Αναμνηστικά διπλώματα θα απονεμηθούν και στον ιδιοκτήτη της οικοδομής, στους Σύμβουλους Επιστήμονες του Έργου καθώς και στον εργολάβο που το εκτέλεσε.

Κριτική Επιτροπή

Η Κριτική Επιτροπή των φετινών Βραβείων ήταν επταμελής και αποτελείτο από τους:

- Ειρήνη Χατζησάββα Αρχιτέκτονας - Πολεοδόμος, Εκπρόσωπος Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

- Μιχάλης Παπαγεωργίου Αρχιτέκτονας - Πολεοδόμος, Εκπρόσωπος Τμήματος Δημοσίων Έργων.

- Ανδρέας Σαββίδης Αρχιτέκτονας, Εκπρόσωπος Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου.

- Παύλος Φεραίος Αρχιτέκτονας, Εκπρόσωπος Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

- Μιχάλης Γεωργίου Αρχιτέκτονας, Εκπρόσωπος Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

- Κατερίνα Κοτζιά Αρχιτέκτονας Αναγνωρισμένης Εμβέλειας Αρχιτέκτονας, K&K Architects, Θεσσαλονίκη.

- Θάλεια Δημητρακοπούλου-Στεφανίδου Διακεκριμένη Προσωπικότητα, Ιστορικός, Κριτικός Τέχνης, Συγγραφέας.

Δημόσια παρουσίαση για προτεινόμενο διαχωρισμό γης για τεμάχιο της Μονής Κύκκου

Το ΕΤΕΚ απέστειλε στον διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος (Επιτροπή Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον ΜΕΕΠ) τις θέσεις του σχετικά με δημόσια παρουσίαση για τον «προτεινόμενο διαχωρισμό γης και τον χωροταξικό σχεδιασμό» που αφορά το τεμάχιο της Ιεράς Μονής Κύκκου στον Δήμο Έγκωμης.

Σε απάντησή του το ΕΤΕΚ αναφέρει:

1. «Τα όσα λέχθηκαν στη συνάντηση επιβεβαιώνουν τη θέση του ΕΤΕΚ πως δεν υπάρχει σαφές και επαρκές πλαίσιο εκπόνησης γενικών χωροταξικών σχεδίων (master plans) για μεγάλης κλίμακας και στρατηγικής σημασίας περιοχές εντός των ζωνών ανάπτυξης.

2. Οι ιδιοκτήτες και οι μελετητές του έργου παρά τη μακρά διαβούλευση με αρμόδια τμήματα δεν έτυχαν συστάσεων ώστε να προβούν στην εκπόνηση ενός πλήρους και σύγχρονου Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου, στη βάση της πολιτικής 38.4 του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας.

Υπενθυμίζουμε ότι με βάση την τοπική, ευρωπαϊκή και διεθνή πρακτική, αλλά και άλλες πρόνοιες του ίδιου του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας (π.χ. 8.9.4.4, 23.3.3.2) ένα γενικό χωροταξικό σχέδιο εκπονείται από διευρυμένη διεπιστημονική ομάδα και περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- (α) Τη χωροδιάταξη των προτεινόμενων χρήσεων, των διαφόρων κτηριακών συγκροτημάτων και ανοικτών χώρων.
- (β) Τα αριθμητικά δεδομένα των αναπτύξεων που προβλέπονται (εμβαδά, ποσοστά στην όλη ανάπτυξη κ.λπ.).
- (γ) Το πρόγραμμα του έργου, τις διάφορες φάσεις ανάπτυξης του έργου και τα στάδια υλοποίησής τους.
- (δ) Τη χωροδιάταξη του οδικού δικτύου, πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, πλατειών, χώρων στάθμευσης κ.λπ., ιδιωτικών και δημόσιων.
- (ε) Τον συντελεστή δόμησης και το ποσοστό κάλυψης που θα ισχύει σε κάθε επιμέρους τμήμα της ανάπτυξης.
- (στ) Τους αριθμούς ορόφων των διαφόρων κτηριακών συγκροτημάτων.
- (ζ) Τη βασική σύνθεση και τρισδιάστατη ανάπτυξη του έργου κ.λπ.

3. Κατά τη συνάντηση δηλώθηκε από την πλευρά των μελετητών ότι η υποβληθείσα αίτηση δεν αφορά master plan (γενικό χωροταξικό σχέδιο) αλλά μελέτη διαχωρισμού οικοπέδων. Το ΕΤΕΚ θεωρεί ότι το υποβληθέν σχέδιο διαχωρισμού οικοπέδων δεν αποτελεί master plan (γενικό χωροταξικό σχέδιο), όπως ορίζει η πολιτική 38.4 του Τ.Σ.χ. Λευκωσίας που προδιαγράφει την ανάπτυξη της περιοχής του έργου που καλείται ΕΠ3. Κατανοούμε επίσης ότι ο σχεδιασμός του οδικού δικτύου και η χωροθέτηση των χρήσεων δεν αποτέλεσε ουσιαστικά επιλογή των μελετητών και του ιδιοκτήτη, αλλά προήλθε σε μεγάλο ποσοστό από διαβούλευση, αποσπασματικές υποδείξεις και πάγιες πρακτικές των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων, ορισμένες από τις οποίες το Επιμελητήριο θεωρεί παρωχημένες που απαιτούν αναθεώρηση (π.χ. προδιαγραφές τοπικών οδικών δικτύων, δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, φύτευση και πράσινο κ.λπ.).

4. Το ΕΤΕΚ αντιλαμβάνεται ότι αν η αίτηση διαχωρισμού οικοπέδων εγκριθεί ως έχει, τα περιθώρια εκπόνησης ενός ικανοποιητικού γενικού χωροταξικού σχεδίου στη συνέχεια αναιρούνται. Από την άλλη αντιλαμβάνεται ότι οι ιδιοκτήτες και οι μελετητές αναμένουν την αδειοδότηση της ανάπτυξης εδώ και αρκετό χρόνο χωρίς να έχουν την ορθή καθοδήγηση από τις αρμόδιες αρχές.

5. Για όλους τους παραπάνω λόγους και προς διασφάλιση των ελάχιστων ζητούμενων ενός γενικού χωροταξικού σχεδίου εισηγούμεστε να υποβληθούν τα ακόλουθα:

- Πλήρες σχέδιο τοπικού οδικού δικτύου και σχέδιο δικτύου κυκλοφορίας πεζών, ποδηλατών και συσκευών ατομικής κινητικότητας (ΠΠΣ) στο οποίο να διασφαλίζονται οι αρχές (i) της προτεραιοποίησης της ευθείας χάραξης των κινήσεων ΠΠΣ έναντι των μηχανοκίνητων οχημάτων, (ii) της διαπερότητας (permeability) των κινήσεων ΠΠΣ όπως περιγράφονται σε σύγχρονα street manuals κρατών της ΕΕ (π.χ. Design Manual for Urban Roads and Streets, Ireland 2019), με δυναμικές δεσμεύσεις διέλευσης διαμέσου των ιδιωτικών οικοπέδων, όπου και αν αυτό απαιτείται.
- Τρισδιάστατη αναπαράσταση της προτεινόμενης χωροθέτησης κτηριακών όγκων με βάση το μέγιστο επιθυμητό ύψος και με βάση τη μέγιστη δυνατή/επιθυμητή δόμηση. Τα δεδομένα αυτά να αναφέρονται και αριθμητικά επί του σχεδίου.
- Διάγραμμα δικτύου δημόσιων και ιδιωτικών χώρων πρασίνου στο οποίο να επιδιώκεται η συνέχεια του πρασίνου εντός και εκτός της ανάπτυξης και η σχέση του με μεγάλους χώρους πρασίνου της περιοχής (π.χ. Κήπος Μετοχίου Κύκκου). Στο διάγραμμα να δεικνύεται και το ασφράγιστο έδαφος και να αναγράφεται το ελάχιστο επιθυμητό εμβαδόν σε τετραγωνικά μέτρα.
- Διάγραμμα χωροθέτησης χώρων στάθμευσης στο οποίο να σημειώνεται ο μέγιστος αριθμός συνολικά και σε κάθε οικόπεδο.
- Συνοπτικές κατευθυντήριες αρχές για το αρχιτεκτονικό ύψος και βασικές προδιαγραφές αισθητικού ελέγχου για τις μελλοντικές αναπτύξεις με δέσμευση για διενέργεια αρχιτεκτονικών διαγωνισμών για σημαντικά δημόσια κτήρια.

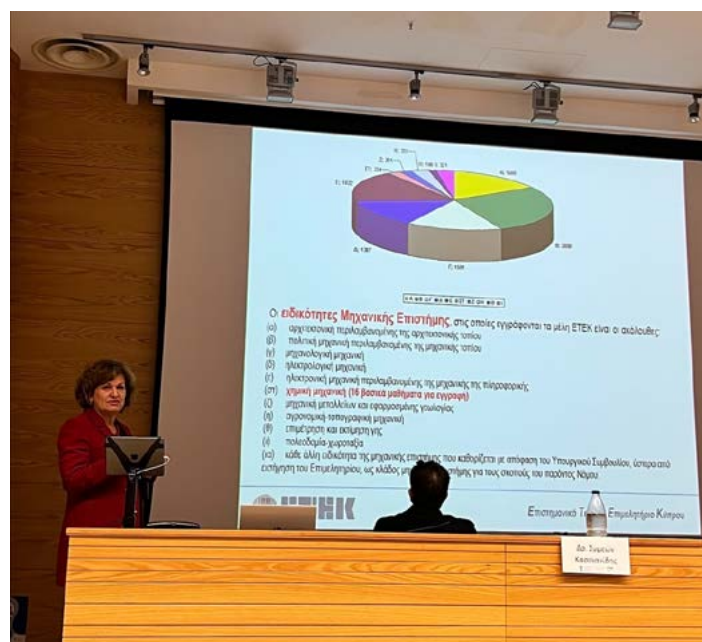
6. Τα πιο πάνω έγγραφα και σχέδια εφόσον ικανοποιούν την Περιβαλλοντική και την Πολεοδομική Αρχή, θα καθοδηγούν, με την προσθήκη σχετικών όρων στην πολεοδομική άδεια, τις μελλοντικές αδειοδοτήσεις στα επιμέρους οικοπέδα παρέχοντας ένα βαθμό ευελιξίας, που δεν θα καταστρατηγεί όμως τις απαιτήσεις ποιότητας για μια τόσο σημαντική για την πρωτεύουσα περιοχή».

Εκδήλωση για τον ρόλο του Χημικού Μηχανικού στις προκλήσεις του σήμερα

Η εκδήλωση με τίτλο «Ο ρόλος του Χημικού Μηχανικού στα θέματα και τις προκλήσεις του σήμερα» πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2022 υπό την αιγίδα του ΤΕΠΑΚ και του ΕΤΕΚ. Την εκδήλωση παρακολούθησαν πέραν των 100 φοιτητών, αποφοίτων, επαγγελματιών χημικών μηχανικών, καθώς και άλλων μελών του ΕΤΕΚ, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις τρέχουσες προκλήσεις τις οποίες καλείται να αντιμετωπίσει ο χημικός μηχανικός στον επαγγελματικό τομέα.

Συμμετείχαν προσκεκλημένοι ομιλητές από δύο διαφορετικούς κλάδους της κυπριακής βιομηχανίας αλλά και από τον δημόσιο τομέα. Συγκεκριμένα, ο δρ Συμεών Κασσιανίδης (ιδρυτής της Hyperion Systems Engineering Group) ανέπτυξε την πλειάδα υπηρεσιών που προσφέρει η εταιρεία όσον αφορά τις επιχειρήσεις, την τεχνολογία, τον εξοπλισμό, τη μηχανολογία και την υλοποίηση προηγμένων λύσεων στις βιομηχανίες υδρογονανθράκων, χημικών προϊόντων και παραγωγής ενέργειας. Η δρ Τασούλα Κυπριανίδου-Λεοντίδου (εκπρόσωπος του κλάδου Χημικής Μηχανικής στο ΕΤΕΚ και ανώτερη λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας) παρουσίασε θέματα που αφορούν την επαγγελματική κατοχύρωση της Χημικής Μηχανικής στην Κύπρο, καθώς και την εργοδότηση στον δημό-

σιο και τον ημιδημόσιο τομέα, ενώ ο κ. Κωνσταντίνος Ξυδάς (εκτελεστικός διευθυντής της Hellenic Minerals) επικεντρώθηκε στην παρουσίαση εκτεταμένου εύρους παραδειγμάτων τεχνολογικών εφαρμογών που υλοποιήθηκαν κατά τη σταδιοδρομία του στη χημική, μεταλλουργική και μεταλλευτική βιομηχανία.

Επιπρόσθετα, με ευκαιρία την πραγματοποίηση της εκδήλωσης την 17η Νοεμβρίου και της συμπλήρωσης 49 χρόνων από τη φοιτητική εξέγερση του Πολυτεχνείου 1973 έγινε αναφορά στα γεγονότα του Πολυτεχνείου, η οποία βασίστηκε σε πραγματικές εμπειρίες και βιώματα των φοιτητών που συμμετείχαν. Στο τέλος της εκδήλωσης ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων σχετικά με καιρία προβλήματα τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει η βιομηχανία στις μέρες μας.

Συνάντηση ΕΤΕΚ - Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Στις 25 Οκτωβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ αντιπροσωπείας του ΕΤΕΚ και του υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων. Εκ μέρους της Διοίκησης του ΕΤΕΚ στη συνάντηση συμμετείχαν ο πρόεδρος του Κωνσταντίνος Κωνσταντή, ο γενικός ταμίας Χρίστος Χριστοδούλου, το μέλος της Διοικούσας Επιτροπής Βαρνάβας Λάμπρου και ο διευθυντής Χριστόδουλος Χατζηδουσσέως.

Στη συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε σε εποικοδομητικό κλίμα, συζητήθηκε εκ νέου το θέμα της υλοποίησης οικοδομικών έργων του Δημοσίου και συμφωνήθηκε πως θα διερευνηθούν τρόποι περαιτέρω βελτίωσης των διαδικασιών που ακολουθούνται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Ο υπουργός ενημέρωσε επίσης συνοπτικά για διάφορα έργα, ενέργειες και μελέτες που προωθούνται με σκοπό την άμβλυση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα και σημείωσε ότι πολύ σύντομα θα έχει αποτελέσματα για την επίπτωση που μπορεί να έχουν μια σειρά από ενέργειες, όπως το ευέλικτο ωράριο στο Δημόσιο,

διαφοροποιήσεις στο ωράριο των σχολείων κ.ο.κ., ώστε να προωθηθούν ανάλογα συγκεκριμένα μέτρα.

Τέλος, συζητήθηκαν θέματα που αφορούν την προώθηση συγκεκριμένων τροποποιήσεων της περί ΕΤΕΚ νομοθεσίας που εκκρεμούν, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό αλλά και την επιτάχυνση των διαδικασιών όπου απαιτείται.

Αλληλοενημέρωση ΕΤΕΚ-ΑΗΚ

Στις 24 Οκτωβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ αντιπροσωπείας του ΕΤΕΚ με επικεφαλής τον πρόεδρό του Κωνσταντίνο Κωνσταντή και μελών της Διοίκησης και της Διεύθυνσης της ΑΗΚ. Στη συνάντηση τέθηκε επί τάπητος το θέμα της ανασκόπησης των διαδικασιών ελέγχου

και σύνδεσης φωτοβολταϊκών στο δίκτυο και άλλων συναφών θεμάτων με στόχο την επιτάχυνσή τους.

Αναγνωρίστηκε από όλους το, λόγω διάφορων εξωγενών παραγόντων, πρόβλημα των μεγάλων χρόνων ανταπόκρισης και συμφωνήθηκε ότι κοινή επιθυμία και των δύο οργανισμών είναι να βρεθούν δόκιμοι τρόποι μείωσής τους.

Η ΑΗΚ ενημέρωσε το ΕΤΕΚ για τις ενέργειες που έχει κάνει μέχρι σήμερα για τη βελτίωση των χρόνων ανταπόκρισής της και το ΕΤΕΚ κατέθεσε συγκεκριμένες εισηγήσεις για πρόσθετη απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών οι οποίες θα συζητηθούν περαιτέρω. Λεπτομέρειες: <https://bit.ly/3eWuxil>

Επικαιροποιήθηκαν τα Έντυπα Οπτικής Επιθεώρησης Κτηρίων ΕΤΕΚ

Το Επιμελητήριο ενημέρωσε πρόσφατα τοπικές αρχές, συμβούλια αποχετεύσεων, ημικρατικούς οργανισμούς και άλλους ενδιαφερόμενους ότι τα Έντυπα Οπτικής Επιθεώρησης Κτηρίων, που έχουν ετοιμαστεί και εκδοθεί από το ΕΤΕΚ, έχουν πρόσφατα επικαιροποιηθεί και αναθεωρηθεί, κατόπιν εκτενούς μελέτης του περιεχομένου τους και αξιολόγησης της εφαρμογής τους επί του πεδίου.

Τα εν λόγω έντυπα έχουν ετοιμαστεί και αναθεωρηθεί από Επιστημονικές Επιτροπές του ΕΤΕΚ και έχουν εκδοθεί από το Επιμελητήριο, με γνώμονα την ύπαρξη μιας κοινής, τυποποιημένης μεθοδολογίας για τη διενέργεια πρωτοβάθμιων οπτικών ελέγχων στα κτήρια και την ενθάρρυνση τακτικών επιθεωρήσεων σε αυτά, με στόχο τη διασφάλιση της κατά το δυνατόν ασφαλέστερης χρήσης των οικοδομών και την προστασία των διερχομένων.

Συγκεκριμένα, το ΕΤΕΚ σημειώνει, σε συνοδευτική επιστολή, ότι τα υπό αναφορά έντυπα μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διενέργειας οπτικών επιθεωρήσεων σε κτήρια:

1. Έντυπο Γενικής Οπτικής Επιθεώρησης Κτηρίων (ΕΓΟΕΚ): Το ΕΓΟΕΚ έχει διαμορφωθεί ώστε να περιλαμβάνει τους πλείστους οπτικούς ελέγχους για την κτηριακή υποδομή και την ηλεκτρομηχανολογική εγκατάσταση μιας οικοδομής, με σκοπό τη διασφάλιση των ελάχιστων βασικών απαιτήσεων ασφάλειας και υγείας στους χρήστες της οικοδομής και στο δημόσιο. Συγκεκριμένα, στο έντυπο ΕΓΟΕΚ περιλαμβάνονται κατευθυντήριες γραμμές για την επιθεώρηση των ακόλουθων στοιχείων/εγκαταστάσεων σε μια οικοδομή:

- Επιθεώρηση αρχιτεκτονικών και άλλων μη φερόντων στοιχείων της οικοδομής

- Επιθεώρηση φερόντων/δομικών στοιχείων της οικοδομής
- Επιθεώρηση Ηλεκτρολογικής Εγκατάστασης
- Επιθεώρηση Μηχανολογικής Εγκατάστασης

2. Έντυπο Οπτικού Ελέγχου (ΕΟΕ) και Έντυπο Οπτικού Ελέγχου Σεισμικής Επάρκειας Κτηρίων (ΕΟΕΣΕΚ): Τα έντυπα ΕΟΕ και ΕΟΕΣΕΚ αποτελούν μέρος της Μεθοδολογίας Τακτικής Επιθεώρησης Κτηρίων σε ό,τι αφορά τη δομοστατική τους επάρκεια που εξέδωσε το ΕΤΕΚ και δύναται να αξιοποιηθούν από μελετητές για σκοπούς διενέργειας οπτικών ελέγχων σε κτήρια σε σχέση με τα φέροντα και μη φέροντα στοιχεία μιας οικοδομής και για τη διενέργεια πρωτοβάθμιων προσεισμικών ελέγχων σε κτήρια, αντίστοιχα.

3. Έντυπο Ταχείας Αποτίμησης και Οπτικού Ελέγχου Φέροντος Οργανισμού Υφιστάμενων Κτηρίων (ΕΤΑΥΚ): Το έντυπο ΕΤΑΥΚ δύναται να αξιοποιηθεί από μελετητές για την ετοιμασία έκθεσης αποτίμησης του φέροντος οργανισμού κτηρίων για περιπτώσεις που εμπίπτουν στην απαίτηση της παραγράφου 4.-(2)(β) των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων Νόμων και της σχετικής απαίτησης του Σχεδίου «Αναβαθμίζω-Εξοικονομώ στις Κατοικίες» και αφορούν μέχρι και διώροφες οικοδομές (συμπεριλαμβανομένης της πιλοτής). Η υπό

αναφορά πρόνοια της νομοθεσίας παρατίθεται πιο κάτω, για σκοπούς εύκολης αναφοράς:

(β) Για σκοπούς αντιμετώπισης ζητημάτων που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα πριν από την ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, ο ιδιοκτήτης κτηρίου ή κτηριακής μονάδας του οποίου η άδεια οικοδομής εκδόθηκε πριν από το έτος 1994 διορίζει αδειούχο μελετητή ο οποίος ετοιμάζει έκθεση αποτίμησης του

φέροντος οργανισμού, σύμφωνα με τους εν ισχύει ευρωκώδικες αναφορικά με την κατάσταση του στατικού φορέα της οικοδομής και την υπολογιζόμενη εναπομένουσα διάρκεια ζωής της, η οποία συνοδεύεται από τυχόν συστάσεις αναφορικά με τη δομοστατική ενίσχυσή της.

Υπογραμμίζεται ότι το συγκεκριμένο έντυπο δεν εφαρμόζεται σε οικοδομές πέραν των δύο ορόφων (συμπεριλαμβανομένης και της πιλοτής), καθώς και σε περιπτώσεις οικοδομών Δημόσιας Χρήσης, ανεξάρτητα με τον αριθμό των ορόφων τους, όπου θα πρέπει να γίνεται εφαρμογή των σχετικών προνοιών του ευρωκώδικα 8: Μέρος 3 και του αντίστοιχου Εθνικού Προσαρτήματος.

Στο υπό αναφορά έντυπο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ενότητες για την καταγραφή στοιχείων της ταυτότητας του κτηρίου, τεχνικών στοιχείων για το κτήριο, κατευθυντήριες γραμμές για τη διενέργεια οπτικών ελέγχων σε φέροντα/δομικά στοιχεία του κτηρίου καθώς και μεθοδολογία για την ταχεία αποτίμηση του φέροντος οργανισμού μιας οικοδομής (διενέργεια ταχείας ελέγχου τέμνουσας βάσης), ο οποίος σχετίζεται με τη σεισμική επάρκεια του κτηρίου.

Σημειώνεται πως τα έντυπα αυτά αφορούν πρωτοβάθμιους ελέγχους στα κτήρια, οι οποίοι δεν ισοδυναμούν με την αποτίμηση της φέρουσας ικανότητας ή και της δομοστατικής επάρκειας των οικοδομών, η οποία, εάν απαιτείται, θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ευρωκώδικα 8, Μέρος 3.

Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ότι η διενέργεια οπτικών ελέγχων σε μια οικοδομή με τη χρήση των υπό αναφορά εντύπων δεν θεωρείται ότι, αλλά ούτε και αποσκοπεί στο να υποκαθιστά άλλα κανονιστικά έγγραφα και νομοθεσίες που σχετίζονται με τη διενέργεια ελέγχων σε κατασκευές / εγκαταστάσεις / υποδομές που προβλέπονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και κανονιστικά έγγραφα.

Τα αναθεωρημένα έντυπα παρουσιάστηκαν σε ημερίδα με θέμα «Επιθεώρηση και Αξιολόγηση της Επικινδυνότητας Κτηρίων – Παρουσίαση Εντύπων Οπτικής Επιθεώρησης Κτηρίων ΕΤΕΚ» που συνδιοργανώθηκε από το ΕΤΕΚ και τον ΣΠΟΛΜΗΚ και είχε τεθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (<https://www.etek.org.cy/el/news-details/imerida-etek-spolmik>).

Οι αποδέκτες ενημερώθηκαν επίσης ότι το ΕΤΕΚ έχει προχωρήσει στην υλοποίηση έργου για τη μηχανογράφηση των εντύπων, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια της ηλεκτρονικής τους συμπλήρωσης κατά τις διενεργούμενες επιθεωρήσεις, ενώ ταυτόχρονα προωθείται και η μετάφραση των εντύπων στην αγγλική γλώσσα.

Ολοκληρώθηκαν οι συναντήσεις με υποψήφιους

Το Επιμελητήριο ολοκλήρωσε στις 4 Νοεμβρίου 2022 τις συναντήσεις του με υποψήφιους για την Προεδρία της Δημοκρατίας, με συνάντηση με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν, εκ μέρους του ΕΤΕΚ, ο πρόεδρος Κωνσταντίνος Κωνσταντή, ο Α' αντιπρόεδρος Ανδρέας Θεοδότου, το μέλος του Γενικού Συμβουλίου Έλενα Χριστοδούλου Λιασιδού, ο διευθυντής του ΕΤΕΚ Χριστόδουλος Χατζηροδουσέως και η επιστημονική λειτουργός Μυρτώ Βορεακού. Κατά τη συνάντηση ο υποψήφιος ανέπτυξε το όραμά του. Υπενθυμίζεται ότι ενόψει των επικείμενων Προεδρικών Εκλογών τον Φεβρουάριο του 2023, το ΕΤΕΚ έχει απευθυνθεί στους υποψηφίους Προέδρους και έχει υποβάλει υπόμνημα για ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του. Συναντήσεις είχαν ήδη γίνει και με άλλα άτομα που εξήγγειλαν, μέχρι στιγμής, υποψηφιότητες. Λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ www.etek.org.cy/el/news-details/etek-averof

ΕΤΕΚ: Θλίψη για τον θάνατο του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Β'

Στις 7 Νοεμβρίου 2002 το Επιμελητήριο εξέδωσε ανακοίνωση για τον θάνατο του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου του Β':

«Με βαθιά θλίψη ενημερωθήκαμε για τον θάνατο του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου του Β', που ηγήθηκε της Εκκλησίας της Κύπρου για 16 χρόνια.

Στη διάρκεια της περιόδου αυτής έκανε αισθητή την παρουσία του μέσω της δυναμικής του παρέμβασης αλλά και της ισχυρής άποψης που διατύπωνε για μια σειρά από ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία.

Η εκάστοτε ηγεσία του ΕΤΕΚ, όλο το διάστημα της Πρωθυεραρχίας του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου Β', διατηρούσε ανοικτή γραμμή επικοινωνίας μαζί του τόσο για διάφορα θέματα που προέκυπταν κατά καιρούς και άπτονταν των αρμοδιοτήτων του Επιμελητηρίου όσο και για θέματα που αφορούσαν την καλή γειτονία των δύο Οργανισμών στην ίδια περιοχή της παλιάς πόλης της Λευκωσίας. Παρά τις κατά καιρούς διαφωνίες που καταγράφηκαν για συγκεκριμένα θέματα, οι σχέσεις μεταξύ του Αρχιεπισκόπου και του ΕΤΕΚ υπήρξαν πάντοτε θερμότατες και αγαστές και ο σεβασμός αμοιβαίος.

Ο πρόεδρος και το Γενικό Συμβούλιο του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου απευθύνουν στην Εκκλησία της Κύπρου και στους οικείους του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Β' τα θερμά τους συλλυπητήρια. Αιώνια του η μνήμη».

Υποχρέωση Ανανέωσης Άδειας / Εγγραφής στο Μητρώο Παρόχων Ενεργειακών Υπηρεσιών και Υποβολής Καταστάσεων Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης

Η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως η Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου Ν.172(Ι)/2021 (ο Νόμος), υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό 13(1) των περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες (Ενεργειακές Υπηρεσίες) Κανονισμών του 2014 (Κ.Δ.Π. 210/2014), η Άδεια Παρόχου Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΠΕΥ) ανανεώνεται μαζί με την ετήσια ανανέωση εγγραφής στο μητρώο ΠΕΥ, με την καταβολή τέλους, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της Κ.Δ.Π. 210/2014 (100 ευρώ). Η εγγραφή στο Μητρώο ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 11(1)(γ) της Κ.Δ.Π. 210/2014, οι ΠΕΥ υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Αρμόδια Αρχή, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του ημερολογιακού έτους ετήσια κατάσταση στην οποία αναφέρονται οι Συμβάσεις Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) που έχουν συνάψει τον προηγούμενο χρόνο που να περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή της κάθε σύμβασης.

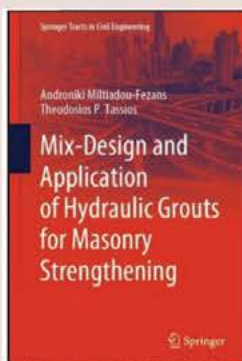
Τυποποιημένα έντυπα για ανανέωση της άδειας/εγγραφής και για την ετοιμασία της κατάστασης ΣΕΑ, βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας (www.energy.gov.cy) στην επιλογή Ενημερωτικό Υλικό / Χρήσιμες πληροφορίες για επιχειρήσεις / Ενεργειακός Έλεγχος.

Οι αιτήσεις για ανανέωση ανανέωση της άδειας/εγγραφής στο μητρώο παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών (μαζί με την απόδειξη καταβολής του τέλους ανανέωσης της εγγραφής) θα πρέπει να υποβληθούν ηλεκτρονικά το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022. Οι Καταστάσεις ΣΕΑ θα πρέπει να υποβληθούν επίσης ηλεκτρονικά εντός της περιόδου 01/01/2023 – 30/01/2023 (και όχι νωρίτερα) στην Υπηρεσία Ενέργειας, στις διευθύνσεις energyservice@meci.gov.cy και atsoufis@meci.gov.cy.

Επισημαίνεται ότι μετά το πέρας της πιο πάνω διορίας, για όσους ΠΕΥ παραλείψουν να συμπληρώσουν και να αποστείλουν στην Υπηρεσία Ενέργειας την αίτηση ανανέωσης εγγραφής στο μητρώο ΠΕΥ και την Κατάσταση ΣΕΑ, δύναται να εφαρμοστεί ο Κανονισμός 12(1) της Κ.Δ.Π. 210/2014, που προνοεί την απαγόρευση σύναψης νέων ΣΕΑ ή/και οι πρόνοιες του άρθρου 11 του Νόμου για επιβολή διοικητικών προστίμων.

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου και το ICOMOS Κύπρου διοργανώνουν Παρουσίαση Βιβλίου της Ανδρονίκης Μιλτιάδου-Fezans και του Θεοδόσιου Π Τάσιου με θέμα:

«Σχεδιασμός και εφαρμογή των υδραυλικών ενεμάτων για την ενίσχυση τοιχοποιίας»

Σχεδιασμός και εφαρμογή των υδραυλικών ενεμάτων για την ενίσχυση τοιχοποιίας, Ανδρονίκη Μιλτιάδου-Fezans, Θεοδόσιος Π. Τάσιος.

Παρασκευή, 16 Δεκεμβρίου 2022 | 18:00
Εκπαιδευτικό Πολιτιστικό Κέντρο ΕΤΕΚ

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ:

Η δήλωση συμμετοχής υποβάλλεται **ΜΟΝΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ**, το αργότερο μέχρι και την Πέμπτη 15 Δεκεμβρίου 2022, ακολουθώντας τον σύνδεσμο:

https://us02web.zoom.us/webinar/register/WN_4tSiw8rOSY-yAP44RZ0ELQ

Η Παρουσίαση θα γίνει διά ζώσης και διαδικτυακά και η συμμετοχή είναι **δωρεάν**.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών
και Μηχανικών Περιβάλλοντος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS ASSOCIATION OF CIVIL ENGINEERS

FREDERICK UNIVERSITY

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS ARCHITECTS ASSOCIATION

Δημόσια Κρίση Προσχεδίου του Προτύπου ISO/DIS 7101 Healthcare quality management systems - Requirements

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS), ως ο Εθνικός Φορέας Τυποποίησης στην Κύπρο, ενημερώνει όλους τους ενδιαφερόμενους ότι έχει τεθεί πρόσφατα, από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO), σε δημόσια κρίση το προσχέδιο του διεθνούς προτύπου ISO/DIS 7101 Healthcare quality management systems - Requirements.

Το ISO/DIS 7101 καθορίζει τις απαιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας και θα μπορεί να εφαρμοστεί σε όλων των ειδών οργανισμούς που ασχολούνται με τον τομέα της υγείας, ανεξαρτήτως μεγέθους και υπηρεσιών. Πρόκειται για ένα νέο πιστοποιήσιμο πρότυπο, πλήρως συμβατό με τα υπόλοιπα πρότυπα συστημάτων διαχείρισης που εφαρμόζουν πολλοί οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα, με συγκεκριμένες επιπλέον απαιτήσεις που αφορούν την παροχή υπηρεσιών υγείας όπως π.χ. σχετικά με τη συμπεριληψη και την ασφάλεια του ασθενή, την ασφάλεια στο χειρουργείο, την πρόληψη και τον έλεγχο λοιμώξεων κ.ά.

Ο CYS συνέβαλε ενεργά στην εκπόνηση του πιο πάνω προσχεδίου, αφού συμμετέχει στις εργασίες της διεθνούς τεχνικής επιτροπής τυποποίησης ISO TC 304 Healthcare Organisation Management, καθώς και στην Ομάδα Εργασίας (WG5) Healthcare Quality Management της επιτροπής, που ανέλαβε την εκπόνηση του.

Ο CYS ως ισότιμο μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη διαδικασία δημόσιας κρίσης, μεταφέροντας τυχόν σχόλια ενδιαφερόμενων μερών και την εθνική θέση της Κύπρου. Η τελευταία ημερομηνία υποβολής σχολίων προς τον CYS αναφορικά με το προσχέδιο είναι η 9η Ιανουαρίου 2023.

Τα προσχέδια του διεθνούς αυτού προτύπου είναι διαθέσιμα σε όλους τους ενδιαφερόμενους με έκπτωση, στην τιμή των €18 + ΦΠΑ. Όσοι επιθυμούν να προμηθευτούν το προσχέδιο και το έντυπο υποβολής σχολίων μπορούν να επικοινωνήσουν με το Κέντρο Πληροφόρησης και Εξυπηρέτησης του CYS (Τηλ.: 22411413/414, Email: sales@cys.org.cy).

Υποχρέωση Ανανέωσης Εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών και Υποβολής Καταστάσεων Ενεργειακών Ελέγχων

Η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως η Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου Ν.172(Ι)/2021 (ο Νόμος), υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό 11 των Περί Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες (Ενεργειακοί Ελεγκτές) Κανονισμών του 2012 (Κ.Δ.Π. 184/2012), κάθε

εγγεγραμμένος ενεργειακός ελεγκτής οφείλει να ανανεώνει την εγγραφή του στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών κάθε χρόνο, χωρίς την καταβολή τέλους.

Η εγγραφή στο Μητρώο ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 19(η), οι αδειούχοι ενεργειακοί ελεγκτές οφείλουν να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του ημερολογιακού έτους, ετήσια κατάσταση στην οποία θα αναφέρονται οι ενεργειακοί έλεγχοι που έχουν πραγματοποιήσει εντός των προηγούμενων 10 ετών.

Τυποποιημένα έντυπα για ανανέωση της εγγραφής και για την ετοιμασία της κατάστασης ενεργειακών ελέγχων βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας (www.energy.gov.cy) στην επιλογή Ενημερωτικό Υλικό / Χρήσιμες πληροφορίες για επιχειρήσεις / Ενεργειακός Έλεγχος.

Οι αιτήσεις για ανανέωση εγγραφής στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών θα πρέπει να υποβληθούν ηλεκτρονικά το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Οι Καταστάσεις Ενεργειακών Ελέγχων θα πρέπει να υποβληθούν επίσης ηλεκτρονικά εντός της περιόδου 01/01/2023 - 30/01/2023 (και όχι ωριότερα) στην Υπηρεσία Ενέργειας, στις διευθύνσεις energyservice@meci.gov.cy και atsoutis@meci.gov.cy.

Επισημαίνεται ότι μετά το πέρας της πιο πάνω διορίας, για όσους ενεργειακούς ελεγκτές παραλείψουν να συμπληρώσουν και να αποστείλουν στην Υπηρεσία Ενέργειας την αίτηση ανανέωσης εγγραφής στο μητρώο και την Κατάσταση Ενεργειακών Ελέγχων, δύναται να εφαρμοστεί ο Κανονισμός 10 της Κ.Δ.Π. 184/2012, που προνοεί αναστολή ή τερματισμό της εγγραφής τους στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών ή/και οι πρόνοιες του άρθρου 11 του Νόμου για επιβολή διοικητικών προστίμων.

Διορισμοί μελών του ΕΤΕΚ

Η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΤΕΚ διόρισε τα πιο κάτω μέλη του σε επιτροπές ως εκπροσώπους του ή σε υποθέσεις πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών.

Εκπροσωπήσεις

- **Στυλιανό Πελεκάνο**, αρχιτέκτονα, στην Κριτική Επιτροπή του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο Παγκύπριο Γυμνάσιο.
- **Μιχάλη Λαμπρινό**, πολιτικό μηχανικό, στη Συμβουλευτική Επιτροπή Εμπλεκόμενων Φορέων Μελέτης Σχεδίου Βιώσιμης Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) για την ευρύτερη αστική περιοχή της Λευκωσίας - Αρ. Διαγωνισμού PS/21/2020/S(O).
- **Χριστιάνα Κάιζερ**, πολιτικό μηχανικό, στην Τεχνική Επιτροπή για τις Απαιτήσεις Διορισμού Λειτουργού Ασφαλείας.
- **Έλενα Διγενή**, αρχιτέκτονα, στην Τεχνική Επιτροπή για την Επιτήρηση της Υγείας των Εργαζομένων.

ΝΕΑ εποχή !

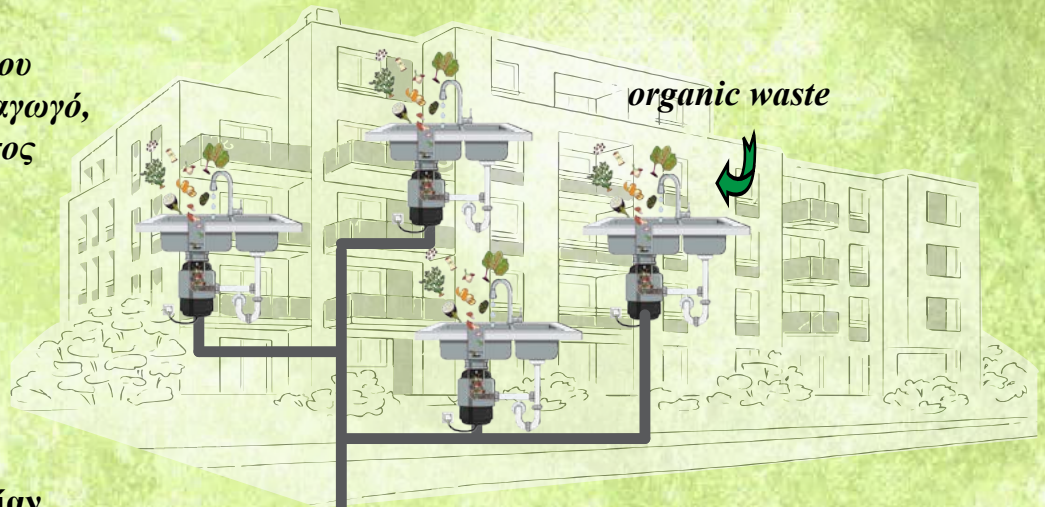

YIANNI®
Waste Management

TEL: 22468229 / 99629215
EMAIL: yianni@logos.cy.net

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΓΙΑ ΨΗΛΑ ΚΤΙΡΙΑ & ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣ**
Πολυκατοικίες, Πύργοι, Ξενοδοχεία, Νοσοκομεία!

*Κάθε γούρνα του κτιρίου
συνδέεται στον κύριο αγωγό,
ενός ειδικού συστήματος
αφύγρανσης για μηδέν
απόβλητα!*

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Από την Κουζίνα κατευθείαν στον...Αγρό!
- Πλήρως αυτοματοποιημένο ▶ Καμιά επαφή με χέρια ▶ Καμιά ανάγκη για χρήση Σκυβαλοδοχείων ή Σκυβαλοσακούλων!
- ΕΝΑ σύστημα για ΟΛΕΣ τις κουζίνες!
- Σύστημα Πλήρως Εναρμονισμένο στα Ευρωπαϊκά Πρότυπα CE/EN και στον Κανονισμό για Διαλογή στην Πηγή.
- Ειδικά Σχεδιασμένο & Κατασκευασμένο για Κάθε Έργο Ξεχωριστά.
- ▶ Χωρίς Οσμές!
- ▶ Χωρίς Βρωμιές!
- ▶ Χωρίς Βακτήρια!
- ▶ Χωρίς Τρωκτικά!
- ▶ Μόνο Πολυτέλεια!

option 1

OUTPUT: Fertilizer
Up to 92% reduction

option 2

OUTPUT: Pulp
Up to 80% reduction

your passport to green world & more profits!

ΙΔΕΚ: Έναρξη λειτουργίας του Κεντρικού Γραφείου Μεταφοράς Γνώσης

Το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΙΔΕΚ) ανακοινώνει την έναρξη λειτουργίας των Υπηρεσιών Μεταφοράς Γνώσης και Εμπορικής Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων για υποστήριξη κυπριακών πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων. Οι υπηρεσίες θα είναι διαθέσιμες μέσω του Κεντρικού Γραφείου Μεταφοράς Γνώσης του ΙΔΕΚ, η λειτουργία του οποίου χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Κύπρος - Το Αύριο».

Το Κεντρικό Γραφείο Μεταφοράς Γνώσης του ΙΔΕΚ θα παρέχει στήριξη για καλλιέργεια κουλτούρας, τεχνογνωσίας και ικανοτήτων σχετικών με Μεταφορά Γνώσης, συμβάλλοντας στην ενίσχυση του οικοσυστήματος καινοτομίας. Θα παρέχει, επίσης, ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών υποστήριξης μεταφοράς γνώσης που θα περιλαμβάνει την αξιολόγηση της ιδιοκτησίας και την ανάπτυξη στρατηγικής διανοητικής ιδιοκτησίας, την παραχώρηση χρηματοδότησης για την κάλυψη μέρους του κόστους προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, την προώθηση των τεχνολογιών και τον εντοπισμό πιθανών αγοραστών, συνεργατών ή επενδυτών, καθώς και την υποστήριξη κατά τη διαπραγμάτευση συμφωνιών μεταφοράς γνώσης.

Οι υπηρεσίες του Κεντρικού Γραφείου Μεταφοράς Γνώσης θα παρέχονται χωρίς χρέωση και θα είναι διαθέσιμες προς όλους τους φορείς του οικοσυστήματος βάσει των κανονισμών κρατικών ενισχύσεων, στο πλαίσιο των απαιτήσεων του Άρθρου 28 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής ανά Κατηγορία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (651/2014) για τις ΜμΕ και του Κανονισμού Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) (1407/2013) για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Επικεφαλής των δραστηριοτήτων Μεταφοράς Γνώσης και Υποστήριξης της Εμπορικής Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων του ΙΔΕΚ είναι η διεθνώς καταξιωμένη δρ Phyllis Leah Speser η οποία, στη μακρόχρονη πορεία της, έχει αξιοποιήσει εμπορικά τεχνολογίες σε διαφορετικούς τομείς, οι οποίες έχουν αποφέρει έσοδα δισεκατομμυρίων δολαρίων σε ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς επίσης σε επιχειρήσεις. Η δρ Speser έχει διδάξει, μεταξύ άλλων, Δίκαιο της Διανοητικής Ιδιοκτησίας στο State University of New York στο Buffalo των ΗΠΑ και Εμπορική Αξιοποίησης Τεχνολογιών στο Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μόσχας. Είναι Εγγεγραμμένη

Παρέχει μεγάλο εύρος υπηρεσιών προς Ερευνητικούς Οργανισμούς και Επιχειρήσεις για μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της επένδυσης σε Ε&Κ

Εθνικής Στρατηγικής για την Έρευνα και την Καινοτομία και καταλύτες για την υλοποίηση του οράματός μας για μια πιο δυναμική και ανταγωνιστική οικονομία, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης "Κύπρος - Το Αύριο". Ταυτόχρονα, προχωρούμε με την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη μεταφορά γνώσης και ειδικότερα τη δημιουργία εταιρειών τεχνολογικών από τα δημόσια πανεπιστήμια για να ενισχύσουμε την προσπάθεια αυτή».

Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΙΔΕΚ)

Το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (www.research.org.cy) είναι ο εθνικός φορέας, αρμόδιος για την υποστήριξη και προώθηση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στην Κύπρο. Η υλοποίηση της αποστολής του επιτυγχάνεται μέσα από τον σχεδιασμό και τη διαχείριση προγραμμάτων επιχορήγησης ερευνητικών έργων και καινοτομικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με την υποστήριξη της ένταξης ερευνητών και ερευνητριών της Κύπρου σε ερευνητικές δραστηριότητες στον ευρωπαϊκό και τον διεθνή χώρο.

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Προτύπων

Με σύνθημα του φετινού εορτασμού για την Παγκόσμια Ημέρα Προτύπων "Ένα Κοινό Όραμα για έναν Καλύτερο Κόσμο", οι Διεθνείς Οργανισμοί Τυποποίησης (ISO, ITU, IEC) τίμησαν όπως κάθε χρόνο, στις 14 Οκτωβρίου, τους εθελοντές - εμπειρογνώμονες ανά το παγκόσμιο, που συμβάλλουν στην εκπόνηση των προτύπων. Το φετινό μήνυμα ήταν αφιερωμένο στην επίτευξη των 17 Στόχων των Ηνωμένων Εθνών για Βιώσιμη Ανάπτυξη μέσω της συμβολής των προτύπων. Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), οι οποίοι αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισορροπιών, στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης οικονομίας και στην επιβράδυνση του ρυθμού της κλιματικής αλλαγής, είναι ιδιαίτερα φιλόδοξοι. Για την επίτευξή τους απαιτείται η συνεργασία πολλών δημόσιων και ιδιωτικών εταιρειών, καθώς και η χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών προτύπων.

Η έντονη μάχη κατά μιας επίμονης παγκόσμιας πανδημίας φανέρωσε την απόλυτη ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι ΣΒΑ χωρίς αποκλεισμούς, ώστε να ενισχυθούν οι κοινωνίες μας, καθιστώντας τις πιο ανθεκτικές και πιο δίκαιες.

Για ένα καλύτερο αύριο, σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, αποτελεί επιτακτική ανάγκη η συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων στον αγώνα για επίτευξη των στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Σε αυτή την επιδίωξη, τα πρότυπα είναι πιο σημαντικά από ποτέ. Ολόκληρο το τυποποιητικό σύστημα βασίζεται στη συνεργασία και τη συναίνεση των ενδιαφερόμενων μερών. Η εκπόνηση κοινά αποδεκτών προτύπων είναι απόδειξη της δύναμης της συνεργασίας και της πεποίθησης ότι είμαστε ισχυρότεροι από το άθροισμα των μερών ξεχωριστά. Με τη συνεργασία, ενδυναμώνουμε την ανθρωπότητα με πραγματικές λύσεις για την κατά μέτωπο αντιμετώπιση των προκλήσεων βιωσιμότητας. Σε αυτό το πνεύμα, οι Οργανισμοί Τυποποίησης συμμετέχουν σε ένα διαχρονικό ταξίδι που αναδεικνύει τους πολλούς τρόπους με τους οποίους τα διεθνή πρότυπα συμβάλλουν στην επιτυχία των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Ενωμένοι μπορούμε να εργαστούμε από κοινού για να επιτύχουμε την Ατζέντα του 2030, εκπνώνοντας πρότυπα χρήσιμα για τους ΣΒΑ και το «Κοινό μας όραμα για έναν καλύτερο κόσμο».

Συνεδρία Διεθνούς Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης στην Κύπρο

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του για ενεργή συμμετοχή στις εργασίες τυποποίησης των ευρωπαϊκών και διεθνών σωμάτων τυποποίησης, φιλοξένησε τις συνεδρίες της ολομέλειας και των υποεπιτροπών της Διεθνούς Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης ISO TC 21: Equipment for fire protection and Fire fighting στη Λεμεσό, μεταξύ 25-28 Οκτωβρίου 2022. Η εν λόγω επιτροπή δραστηριοποιείται στην τυποποίηση των συσκευών και εξοπλισμού πυροπροστασίας και πυρόσβεσης, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κατάσβεσης καθώς και του εξοπλισμού.

Ο CYS προωθώντας τα συμφέροντα της κυπριακής κοινωνίας συμμετέχει ενεργά στις εργασίες της ολομέλειας και της υποεπιτροπής ISO/TC 21/SC 8 Gaseous media and firefighting systems using gas, μέσω των Εθνικών Αντιπροσώπων Dr. Gianfilippi de Parenti Gian Guido, διευθυντικού στελέχους της εταιρείας FirePro, και κ. Βάκη Ιωακείμ Quality Manager.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης της ολομέλειας συζητήθηκε η αναθεώρηση του στρατηγικού πλάνου της επιτροπής ενώ παράλληλα εγκρίθηκε και η επανεκλογή του προέδρου της υποεπιτροπής ISO TC21/SC5 Scott Franson (ANSI) για την επόμενη τριετία. Επιπρόσθετα η ολομέλεια αποφάσισε την επανεξέταση της σειράς προτύπων ISO 8421 Fire Protection Vocabulary έτσι ώστε να υπάρχει ενιαίο πλαίσιο με την αντίστοιχη ορολογία που χρησιμοποιείται στο διεθνές πρότυπο ISO 13943 Fire Safety Vocabulary.

Μετά από απόφαση της υποεπιτροπής ISO TC 21/ SC8 εγκρίθηκε η σύ-

σταση νέας ομάδας εργασίας σχετικά με την αναθεώρηση του προτύπου ISO 15779: Condensed aerosol fire extinguishing systems - Requirements and test methods for components and system design, installation and maintenance - General requirements.

Χορηγός της όλης φιλοξενίας ήταν η εταιρεία FirePro Ltd. Η εταιρεία FirePro δραστηριοποιείται στον σχεδιασμό, την κατασκευή και διανομή φιλικών προς το περιβάλλον πρωτοπόρων αυτόματων συστημάτων πυρόσβεσης. Τόσο οι συνεδρίες όσο και η φιλοξενία γενικότερα στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία.

Νέα εγκύκλιος της Αρμόδιας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων για Υπηρεσίες Συμβούλων Μελετητών Οικοδομικών Έργων

Στις 2 Νοεμβρίου 2022 εκδόθηκε η νέα εγκύκλιος (ΑΑΔΣ 114 του 2022) της Αρμόδιας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων με θέμα Υπηρεσίες Συμβούλων Μελετητών Οικοδομικών Έργων. Η έκδοση της εγκυκλίου ήταν αποτέλεσμα εκτενών διαβουλεύσεων μεταξύ του ΕΤΕΚ, της Αρμόδιας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων, του Γενικού Ελεγκτή καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων.

Βασικά νέα στοιχεία στην εγκύκλιο ΑΑΔΣ 114, σε σχέση με την προκάτοχό της ΑΑΔΣ 104 του 2017, είναι:

- (α) η αύξηση της βαρύτητας σε ό,τι αφορά τον τεχνικό φάκελο σε σχέση με την υποβληθείσα τιμή
- (β) η εισαγωγή σύστασης για καθορισμό ελάχιστης βαθμολογίας τεχνικού φακέλου για συγκεκριμένα έργα
- (γ) η απαίτηση συμπλήρωσης και υποβολής πίνακα εκτίμησης και ανάλυσης απαιτούμενων ανθρωποωρών ανά μελετητή και στάδιο έργου, επιπρόσθετα του πίνακα ανάλυσης και κοστολόγησης υπηρεσιών
- (δ) η ενίσχυση και βελτίωση της διατύπωσης του μέρους της εγκυκλίου που αφορά τον χειρισμό των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών.

Παράλληλα το Γενικό Λογιστήριο έχει προχωρήσει στην αναθεώρηση των πρότυπων σχεδίων Εγγράφων Διαγωνισμού για Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων Μελετητών Έργων έτσι ώστε να συνάδουν με τη νέα εγκύκλιο.

Βασικός στόχος της όλης προσπάθειας και της τροποποίησης της εγκυκλίου με θέμα Υπηρεσίες Συμβούλων Μελετητών Οικοδομικών Έργων είναι η προαγωγή της ποιότητας των μελετητικών υπηρεσιών και η περαιτέρω ενθάρρυνση της χρήσης του κριτηρίου ανάθεσης της βέλτιστης σχέσης τιμής-ποιότητας από τις Αναθέτουσες Αρχές.

Περισσότερα στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ <https://www.etek.org.cy/el/news-details/egkyklios-symvaseon>.

Το νέο ΔΣ του ΣΜΜΗΚ

Στις 19 Οκτωβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου. Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που προέκυψε για την περίοδο 2022-2023, μετά από τις αρχαιρεσίες, έχει ως εξής:

- ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σωκράτης Ζαβρός
- ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κωνσταντίνος Ροδοσθένους
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ξένιος Παπασταύρου
- ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Τζόζεφ Πελεκάνος
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ: Ευάγγελος Κληρίδης
- ΤΑΜΙΑΣ: Ερωτόκριτος Θωμά
- ΜΕΛΗ: Πολύβιος Πολυβίου, Γιώργος Κατσαμπάς, Ελίζα Βασιλείου, Ιάκωβος Χριστοδούλου, Κυριακή Γεωργιάδου, Μάριος Δημητρίου.

Σύμφωνα με σχετική ανάρτηση του Συνδέσμου, σκοπός του νέου ΔΣ είναι η συνέχιση των προσπαθειών για άμβλυση των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ο τόπος και η οικογένεια των μηχανικών.

Οι Ζώνες Γεωλογικής Καταλληλότητας στην Κύπρο

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, εκπονεί χάρτες οι οποίοι περιλαμβάνουν Ζώνες Γεωλογικής Καταλληλότητας σε σχέση με τους γεωκινδύνους που απειλούν το δομημένο περιβάλλον στον χερσαίο χώρο της Δημοκρατίας. Το Τμήμα, από τη δεκαετία του '50, εκπονεί μελέτες σε σχέση με τους γεωκινδύνους, με αποτέλεσμα κοινότητες, όπως η Πενταλιά, η Μελαμιού, ο Άγιος Φώτιος, ο Στατός, η Μαθηκολώνη και άλλες, να έχουν μετακινηθεί σε νέες σταθερές τοποθεσίες. Η ζωνοποίηση αυτή αποσκοπεί στο να πληροφορήσει και να προστατεύσει τον πολίτη, τον μελετητή, τον επενδυτή αλλά και να καθοδηγήσει το κράτος στους σχεδιασμούς του. Οι Ζώνες Γεωλογικής Καταλληλότητας έχουν αναθεωρηθεί από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης τον Οκτώβριο του 2022 και καλύπτουν περιοχές που σχετίζονται με 28 Δήμους και 411 Κοινότητες. Με την παρούσα έκδοση, οι ζώνες καλύπτουν το 55% της έκτασης του νησιού, το 85% περίπου της ελεύθερης Κύπρου. Για την αναθεώρησή τους λήφθηκαν υπόψη τα πιο κάτω δεδομένα που το Τμήμα έχει στη διάθεσή του:

- I. Γεωλογική χαρτογράφηση σε διάφορες κλίμακες από το 1960-2020
- II. Μικροζωνικές Μελέτες Λάρνακας (1997), Λεμεσού (2000), Πάφου (2005) και Ελεύθερης Αμμοχώστου (2019)
- III. Γεωτεχνικοί χάρτες Λευκωσίας (1982) και Λάρνακας (1993)
- IV. Μελέτη Γεωτεχνικών Παραμέτρων και Συμπεριφοράς των Πλειοκαινικών Μαργών στη Λευκωσία, 1986
- V. Μελέτη Σεισμικού Κινδύνου και χάρτες ευρύτερης Λευκωσίας (2004)
- VI. Η Μελέτη Κατολισθήσεων στην επαρχία Πάφου (1986 και 2010) σε συνδυασμό με ενημερωμένη βάση σε GIS όσον αφορά τα σημεία όπου εντοπίζονται κατολισθήσεις
- VII. Μελέτη καρστικών φαινομένων/προβλημάτων στα γυψούχα πετρώματα της Κύπρου (2007) σε συνδυασμό με ενημερωμένη βάση σε GIS όσον αφορά τα σημεία όπου εντοπίζονται καταβόθρες
- VIII. Μελέτη Γεωμορφολογίας της Κύπρου (2010) σε συνδυασμό με ψηφιακά μοντέλα αναγλύφου
- IX. Νεοτεκτονική Μελέτη της Κύπρου (2005) σε σχέση με ρηξιγενείς ζώνες και ενεργά ρήγματα
- X. Δορυφορικά δεδομένα InSAR που αφορούν μικρομετακινήσεις εδάφους
- XI. Εδαφολογικοί χάρτες του Τμήματος Γεωργίας σε διάφορες κλίμακες
- XII. Αεροφωτογραφίες και δορυφορικές εικόνες από το 1963 μέχρι σήμερα
- XIII. Δεδομένα από 8833 υδρογεωλογικές γεωτρήσεις
- XIV. Δεδομένα από 3573 γεωτεχνικές γεωτρήσεις και επιμέρους αναλύσεις στα δείγματά τους
- XV. Δεδομένα από 44 γεωτρήσεις με συστηματική καταγραφή μικρομετακινήσεων από το 2004
- XVI. Δεδομένα από 1861 γεωλογικές / γεωτεχνικές έρευνες του Τμήματος σε σχέση κυρίως με αναπτυξιακά έργα του Δημοσίου, προβληματικά εδάφη, καρστικά φαινόμενα, κατολισθήσεις
- XVII. Δεδομένα σε σχέση με χωματερές, μεγάλες επιχωματώσεις, υπόγειες στοές, λαούμια, σπήλαια και εγκαταλελειμμένα υπόγεια και επιφανειακά λατομεία
- XVIII. Δεδομένα από πέραν των 4000 επιστημονικών άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά και 60 διδακτορικών διατριβών για τη γεωλογία της Κύπρου. Οι Ζώνες Γεωλογικής Καταλληλότητας και το σχετικό υπόμνημα (στα ελληνικά και στα αγγλικά), είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης www.moa.gov.cy/gsd, στο μέρος «Δεδομένα και Εκδόσεις / Ψηφιακά Γεωγραφικά Δεδομένα / Πλοήγηση σε γεωλογικούς χάρτες» με το

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης αναθεώρησε τις Ζώνες τον Οκτώβριο του 2022

όνομα «Geological Suitability Zones October 2022». Η αναφορά στον μήνα και στο έτος σχετίζεται πάντα με την τελευταία έκδοση και δημοσίευση των ζωνών. Οι ζώνες κατά καιρούς αναθεωρούνται βάσει καινούργιας γνώσης που αποκτάται από νέες γεωλογικές / γεωτεχνικές έρευνες. Στην ανάρτηση των ζωνών ο πολίτης / μελετητής μπορεί με την επιλογή του πολυγώνου που τον ενδιαφέρει να έχει πρόσβαση και

σε πληροφορίες που αφορούν τον γεωκίνδυνο που σχετίζεται με το πολύγωνο. Αυτή η πληροφορία δεν έχει ολοκληρωθεί για όλα τα πολύγωνα αλλά είναι τροχοδρομημένη.

Στην γεωπύλη του Τμήματος (Πλοήγηση σε γεωλογικούς χάρτες), ο χρήστης μπορεί να κάνει πλοήγηση σε γεωγραφικό περιβάλλον και να ενεργοποιήσει επιπρόσθετα επίπεδα γεωλογικής πληροφορίας αλλά και να προβάλει ταυτόχρονα τα κτηματικά δεδομένα (σε επίπεδο φύλλου / σχεδίου / τεμαχίου) ενημερωμένα από τη γεωπύλη του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Άλλα επίπεδα γεωλογικής πληροφορίας που είναι διαθέσιμα είναι οι σεισμικές ζώνες, κατολισθήσεις, καταβόθρες, σημεία γεωχημικών αναλύσεων εδάφους, αποτελέσματα μελετών όπως μικροζωνικές μελέτες, γεωχημικές μελέτες, σημεία υδρογεωλογικών γεωτρήσεων, σημεία γεωτεχνικών γεωτρήσεων με τη σχετική περιγραφή σε pdf, και άλλα. Πολλές μελέτες του Τμήματος (γύρω στις 40) είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης www.moa.gov.cy/gsd, στο μέρος «Έρευνες και Προγράμματα» σε μορφή pdf. Επιπρόσθετα, οι εκατοντάδες μελέτες γεωλογικών / γεωτεχνικών ερευνών αλλά και άλλες εργασίες που έχει εκτελέσει το Τμήμα τα τελευταία 50 χρόνια είναι διαθέσιμες στη βιβλιοθήκη του Τμήματος, ο κατάλογος της οποίας, αν και ημιτελής, είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα κυπριακών κρατικών βιβλιοθηκών <http://oras.government.libraries.gov.cy/>. Στη βιβλιοθήκη του Τμήματος υπάρχει επίσης πολύ πλούσια συλλογή βιβλίων γεωλογίας, η οποία ανανεώνεται ετησίως με νέες μελέτες.

Ο χαρακτηρισμός των ζωνών αναλύεται ως εξής:

ΖΩΝΗ 00 - Η περιοχή απειλείται από γεωκινδύνους και χαρακτηρίζεται από αστάθεια και αυξημένη επικινδυνότητα. Οι γεωκίνδυνοι αυτοί έχουν πολύ αρνητικές και καταστροφικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον. Στη Ζώνη αυτή δεν επιτρέπεται νέα ανάπτυξη / οικοδομή / κατασκευή, βάσει Διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Διάταγμα καθορίζει την περιοχή ως «Λευκή Ζώνη» με σκοπό την απαγόρευση της οικοδομικής ανάπτυξης. Οποιαδήποτε οικοδομική εργασία τερματίζεται. Στη γεωπύλη, για κάθε πολύγωνο αυτής της ζώνης γίνεται αναφορά στον γεωκίνδυνο που απειλεί τον χώρο για καλύτερη πληροφόρηση του πολίτη. Λευκές ζώνες υπάρχουν σε 13 περιοχές, με τις πιο γνωστές στο Πέρα Χωριό - Νήσου, Τόχη, Αθηαίνου, Μαθηκολώνη, Πισσούρι, Στατός, Άγιος Φώτιος, Πενταλιά, κ.λπ.

ΖΩΝΗ 00Α - Η περιοχή απειλείται από γεωκινδύνους και χαρακτηρίζεται από αστάθεια και αυξημένη επικινδυνότητα. Οι γεωκίνδυνοι αυτοί έχουν αρνητικές και καταστροφικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον. Οι γεωκίνδυνοι αυτοί σχετίζονται:

- με ενεργές κατολισθήσεις, όπως Μαθηκολώνη, Πισσούρι, Άρμου κ.λπ.,
- με ασταθείς βραχομάζες, όπως Επισκοπή Πάφου, Σκαλί Αγλαντζιάς
- μεγάλες χωματερές, όπως Βατί, Κοτσιάτης, Αγία Μαρινούδα, Κάβο Γκρέκο κ.λπ.,
- με χώρους ενταφιασμού όπως Ασκαρέλ στα Πάνω Πολεμίδια και ίνες αμιάντου στο μεταλλείο Αμιάντου,
- εκβολές μεγάλων ποταμών, όπως Κούρρη, Διάριζου κ.λπ.,

- πολύ ψηλό υδροφόρο ορίζοντα, όπως λίμνες / υδροβιότοπους (Βορόκλινη, Παραλίμνι), αλυκές (Ακρωτήρι, Λάρνακα) και περιοχές πλησίον φραγμάτων,
- καταβόθρες, όπως Πέργαμος, Μαρώνι, Άχνα

Στη Ζώνη αυτή δεν συστήνεται νέα κατασκευή ή προσθήκη σε υφιστάμενη ανάπτυξη / οικοδομή / κατασκευή. Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης μελετά την πιθανότητα έκδοσης διατάγματος για ένταξη της περιοχής ή μέρους της περιοχής σε Ζώνη 00 (Λευκή Ζώνη). Υπάρχουν περίπου 113 τέτοιες περιοχές. Στη γεωπύλη, για κάθε πολύγωνο αυτής της ζώνης γίνεται αναφορά στον γεωκίνδυνο που απειλεί τον χώρο για καλύτερη πληροφόρηση του πολίτη.

ΖΩΝΗ 01 - Η περιοχή αυτή προσφέρεται για ανάπτυξη αλλά απαιτεί προκαταρκτική γεωλογική μελέτη για την έκδοση πολεοδομικής άδειας. Η περιοχή απειλείται από γεωκινδύνους που πολύ πιθανόν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον. Οι γεωκίνδυνοι αυτοί ποικίλλουν σε βαθμό επικινδυνότητας και σχετίζονται:

- με περιοχές όπου μπορεί να εκδηλωθούν κατολισθητικά φαινόμενα ή με περιοχές όπου υπάρχουν παλαιοκατολισθήσεις οι οποίες είναι ανενεργές,
- με ασταθή πρανή και πρανή με κορήματα ή αποκόλληση βράχων,
- με περιοχές όπου λειτουργούσαν ή λειτουργούν χωματερές οι οποίες πρέπει να αξιολογηθούν και να τύχουν εξυγίανσης πριν την ανάπτυξη,
- με 200 περίπου περιοχές με υπόγεια λαγούμια,
- με περιοχές όπου μπορεί να εκδηλωθούν καταβόθρες, συνήθως περιμετρικά της ζώνης 00 ή 00Α που σχετίζεται με καταβόθρες αλλά και σε μεγάλα ρέματα που διέρχονται γυψούχα πετρώματα,
- με περιοχές περιμετρικά μεγάλων σωμάτων νερού όπου υπάρχει μεγάλη εποχιακή αυξομείωση του υδροφόρου ορίζοντα (λίμνη Παραλιμνίου, Βορόκλινης) ή και εδάφη με μεγάλη περιεκτικότητα σε άλατα (αλυκή Ακρωτηρίου, Λάρνακας),

- με περιοχές με έντονο τεκτονισμό όπου διέρχονται ρήγματα, σε κάποιες περιπτώσεις ενεργά, όπως η κοιλάδα της Γεράσας, του Αρακαπά και της Γερμασόγειας,

- με πέραν των 1000 περιοχών που έχουν επιχλωματωθεί, όπως ρέματα σε αστικές περιοχές (ειδικά στην ευρύτερη Λεμεσό), παλιά ανενεργά λατομεία (Ορμήδεια, Ξυλοφάγου, Λευκωσία), λίμνες (Παραλιμνίου και Ορόκλινης), και άλλες άτακτες επιχλωματώσεις σε υπαίθριους χώρους,

- με περιοχές με διογκούμενα εδάφη, δηλαδή αργιλικά πετρώματα, μεγάλης περιεκτικότητας σε αργιλικά ορυκτά και ψηλό δείκτη πλαστικότητας.

Σε μια περιοχή της ζώνης 01, μπορεί να συνυπάρχουν δύο ή περισσότερα από τα πιο πάνω γεωλογικά προβλήματα / γεωκίνδυνοι. Επιπρόσθετα, τα πιο πάνω προβλήματα ποικίλλουν σε βαθμό επικινδυνότητας, μέθοδο έρευνας και τρόπο αντιμετώπισης. Για τους δύο αυτούς λόγους η επικινδυνότητα στη ζώνη δεν κατανέμεται ομοιόμορφα. Στη Ζώνη αυτή απαιτείται η εκπόνηση γεωλογικής / γεωτεχνικής έρευνας για όλες τις αναπτύξεις / οικοδομές / κατασκευές / προσθήκες. Η έρευνα αυτή εκπονείται από γεωλόγο ή γεωτεχνικό μηχανικό (αναλόγως του γεωκινδύνου), μέλος του ΕΤΕΚ, κατά το αρχικό στάδιο της μελέτης και οπωσδήποτε πριν τον τελικό σχεδιασμό από τον μελετητή. Η έρευνα αποσκοπεί στην εξακρίβωση και αξιολόγηση των γεωκινδύνων της περιοχής και των γεωλογικών / γεωτεχνικών συνθηκών της εκσκαφής, θεμελίωσης ή/και αντιστήριξης. Ο γεωλόγος / γεωτεχνικός καλείται να αξιολογήσει τις γεωλογικές συνθήκες και γεωκινδύνους του υπό μελέτη χώρου αλλά και τους γεωκινδύνους της ευρύτερης περιοχής που μπορεί να απειλούν την ανάπτυξη στον χώρο.

ΖΩΝΗ 02 - Η περιοχή απειλείται από γεωκινδύνους που πολύ πιθανόν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον, αλλά συγκεκριμένα σε μεγάλες κατασκευές. Στη Ζώνη αυτή απαιτείται η εκπόνηση γεωλογικής / γεωτεχνικής έρευνας για όλες τις αναπτύξεις, εξαιρουμένων των αναπτύξεων μέχρι δυο ορόφων χωρίς υπόγειο/α και κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες) [στον αριθμό ορόφων συμπεριλαμβάνεται το ισόγειο και ο ανοιχτός ισόγειος χώρος (pilotis)]. Αναλυτικότερα, η εκπόνηση γεωλογικής / γεωτεχνικής έρευνας θα απαιτείται για:

(α) Νέα οικοδομή / κατασκευή με περισσότερους από δύο ορόφους, ή/και με υπόγειο/α, ανεξάρτητα από τον αριθμό ορόφων αυτής (στον αριθμό των ορόφων συμπεριλαμβάνεται το ισόγειο και ο ανοιχτός ισόγειος χώρος (pilotis)),

(β) Κατασκευή υπογείου ή υπογείων χωρίς οποιαδήποτε υπέργεια, ισόγεια ή πολυώροφη οικοδομή / κατασκευή,

(γ) Προσθήκη ορόφου/ων σε υφιστάμενη οικοδομή / κατασκευή, σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός ορόφων της οικοδομής / κατασκευής θα ξεπερνά τους δύο [στον αριθμό των ορόφων συμπεριλαμβάνεται το ισόγειο

και ο ανοιχτός ισόγειος χώρος (pilotis)] ή οποιαδήποτε άλλης κατασκευής που θα διαφοροποιεί το βάρος της οικοδομής. Στην περίπτωση αυτή, η Πολεοδομική Αρχή δύναται να εξασφαλίσει τις απόψεις του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης,

(δ) Κατασκευή κολυμβητηρίου ή κολυμβητικής δεξαμενής σε νέα ή προσθήκη μιας τέτοιας κατασκευής σε υφιστάμενη ανάπτυξη.

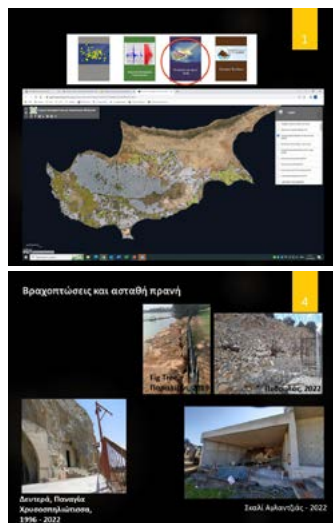
Η γεωλογική / γεωτεχνική έρευνα εκπονείται από γεωλόγο ή γεωτεχνικό μηχανικό (αναλόγως του γεωκινδύνου), μέλος του ΕΤΕΚ, κατά το αρχικό στάδιο

της μελέτης και οπωσδήποτε πριν τον τελικό σχεδιασμό από τον μελετητή. Η έρευνα αποσκοπεί στην εξακρίβωση και αξιολόγηση των γεωκινδύνων της περιοχής και των γεωλογικών / γεωτεχνικών συνθηκών της εκσκαφής, θεμελίωσης ή/και αντιστήριξης.

ΖΩΝΗ 03 - Δεν υπάρχει ένδειξη για κάποιο γεωκίνδυνο που να απειλεί το δομημένο περιβάλλον. Στη Ζώνη αυτή δεν απαιτείται η εκπόνηση γεωλογικής / γεωτεχνικής έρευνας σε σχέση με γεωκινδύνους. Η εκπόνηση όμως τέτοιας έρευνας παρέχει στον μελετητή στοιχεία σχετικά με τις γεωλογικές και τις γεωτεχνικές συνθήκες του χώρου της κατασκευής με σκοπό τον ορθολογικότερο σχεδιασμό της εκσκαφής, θεμελίωσης ή/και αντιστήριξης.

Οι γεωλογικές / γεωτεχνικές μελέτες εκτελούνται βάσει του Ευρωκώδικα 7: Γεωτεχνικός Σχεδιασμός (CYS EN 1997-1:2004, 2:2007) και όλα τα σχετικά εθνικά προσαρτήματα. Όσον αφορά τα συγκεκριμένα γεωτεχνικά προβλήματα και γεωκινδύνους όπου θα πρέπει να εστιάσει η μελέτη, αυτό αποφασίζεται από τον γεωλόγο ή/και τον γεωλόγο μηχανικό ή/και τον γεωτεχνικό μηχανικό σε συνεργασία με τον μελετητή του έργου. Οι γεωλόγοι και οι γεωλόγοι μηχανικοί θα πρέπει να είναι γνώστες των γεωλογικών συνθηκών της Κύπρου και, σε συνδυασμό με τις επιτόπιες και εργαστηριακές τους έρευνες, να χρησιμοποιούν την πληθώρα γεωλογικών μελετών, γεωτεχνικών γεωτρήσεων και γεωλογικών χαρτογραφίσεων που είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα, τη βιβλιοθήκη και τις εκδόσεις του Τμήματος (εκδόσεις και χάρτες προς πώληση, μελέτες, και ψηφιακά γεωγραφικά δεδομένα).

Δρ Ζωμενία Ζωμενή

«Post for Planet» - Μήνυμα της Παγκόσμιας Ημέρας Ταχυδρομείου

Η Παγκόσμια Ημέρα Ταχυδρομείου (World Post Day) καθιερώθηκε το 1969 και γιορτάζεται κάθε χρόνο από όλα τα ταχυδρομεία του κόσμου στις 9 Οκτωβρίου, ημερομηνία που ιδρύθηκε το 1874 η Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (Universal Postal Union - UPU). Η UPU αποτελεί έναν από τους πρώτους φορείς που λειτούργησαν στην κατεύθυνση της παγκόσμιας διασύνδεσης των πληθυσμών πέρα από γεωγραφικά σύνορα. Σήμερα, το δίκτυο της UPU μετρά 192 χώρες-μέλη, περισσότερα από 640.000 ταχυδρομικά καταστήματα και ανθρώπινο δυναμικό 5.000.000 εργαζομένων.

Το θέμα της φετινής Παγκόσμιας Ημέρας Ταχυδρομείων είναι "Post for Planet" το οποίο συνδέεται με την κλιματική αλλαγή και τον ρόλο των ταχυδρομικών φορέων παγκοσμίως στην προστασία του περιβάλλοντος. Συνοπτικά, τα στοιχεία που απεικονίζονται στο φετινό καλλιτεχνικό έργο αντιπροσωπεύουν ένα απλοποιημένο οπτικό μήνυμα σχετικά με τη συμβολή του ταχυδρομικού τομέα σε ένα περι-

Το παραδοσιακό ταχυδρομείο εξακολουθεί να κατέχει μια ιδιαίτερη θέση στον κόσμο της γραπτής επικοινωνίας

βαλλοντικά βιώσιμο μέλλον. Είτε κατά την παράδοση δεμάτων και επιστολών, είτε χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών υγείας, είτε ανθρωπιστικής βοήθειας, τα ταχυδρομεία εργάζονται με επίκεντρο τη βιωσιμότητα. Το φετινό design της Παγκόσμιας Ημέρας Ταχυδρομείων ενθαρρύνει τα ταχυδρομεία να συνεχίσουν να δίνουν το παράδειγμα σε αυτή την επιδίωξη. Οι τεχνολογικές εξελίξεις μπορεί να μας επέτρεψαν να μοιραστούμε μηνύματα σε δευτερόλεπτα, αλλά το παραδοσιακό ταχυδρομείο εξακολουθεί να κατέχει μια ιδιαίτερη θέση στον κόσμο της γραπτής επικοινωνίας. Ως εκ τούτου, σκοπός της Παγκόσμιας Ημέρας Ταχυδρομείων είναι να επισημάνει τον ρόλο του ταχυδρομικού τομέα στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων και των επιχειρήσεων και τη συμβολή του στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των χωρών.

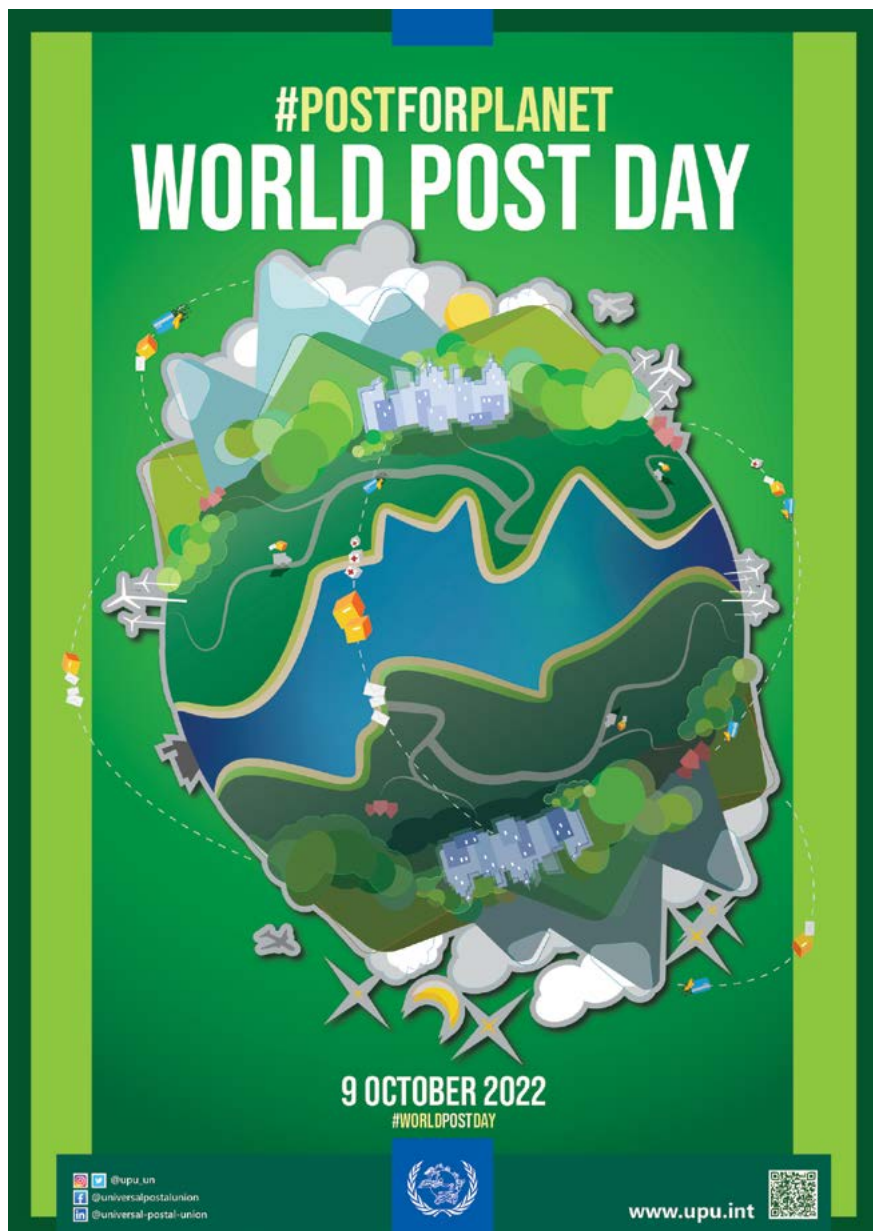
Στον τομέα της τυποποίησης, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Τυποποίησης (CEN). Ο CEN, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής "CEN TC 331 Postal Services" αναπτύσσει πρότυπα στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, ασχολείται με θεματολογία όπως η τυποποίηση διαφόρων πτυχών της μέτρησης της ποιότητας των υπηρεσιών, του υβριδικού ταχυδρομείου, της (αυτόματης) ταυτοποίησης και εντοπισμού των ταχυδρομικών αντικειμένων (αναγνώριση και ιχνηλάτηση), των ανοιγμάτων σε γραμματοκιβώτια, δεδομένα διευθύνσεων και εντύπων, με σκοπό την αύξηση της διαλειτουργικότητας των ταχυδρομικών δικτύων και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερωθούν ή και να εμπλακούν στην Ευρωπαϊκή Τεχνική Επιτροπή CEN TC 331 Postal Services επικοινωνώντας με τα γραφεία του CYS στο 22.411.411 ή και στο cystandards@cys.org.cy.

Σχετικά με τον CYS

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) είναι ο Εθνικός Φορέας Τυποποίησης της Κύπρου. Εκπροσωπεί τα οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα της Κύπρου σε όλους τους ευρωπαϊκούς και τους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης. Συνεργάζεται με διαφορετικούς κλάδους, επιχειρήσεις, κυβερνητικούς οργανισμούς και καταναλωτές για την ανάπτυξη κυπριακών, ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων. Ο CYS είναι ο αρμόδιος φορέας για την υιοθέτηση και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών και των διεθνών προτύπων στην Κύπρο.

Ναταλί Γιωργαλλά
Λειτουργός Τυποποίησης Υπηρεσιών & Διοίκησης
στον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης (CYS)

Η εκπαίδευση του πελάτη

Οι καταστρεπτικές συνέπειες ενός σεισμού φέρνουν στην επιφάνεια τον σημαίνοντα ρόλο και την επαγγελματική ευθύνη του πολιτικού μηχανικού. Η αισθητική ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος δημιουργεί τις προϋποθέσεις για εκτίμηση της ευθύνης που επωμίζεται ο αρχιτέκτονας στη διαδικασία γένεσης και οικοδόμησης ενός κτηρίου.

Ένα έργο τέχνης όταν δεν γίνεται αποδεκτό από την κοινωνία φυλάγεται μέχρι να δημιουργηθούν τα δεδομένα εκείνα που θα επιτρέψουν την αναγνώρισή του. Ένα έργο μουσικής που δεν είναι αποδεκτό δεν ηχογραφείται ή δεν εκτελείται. Ένα έργο αρχιτεκτονικής, ανεξαρτήτως κλίμακας, που δεν ικανοποιεί δεδομένα σωστής χωροθέτησης και αισθητικής αποτελεί αναπόφευκτα τετελεσμένο - δομημένο γεγονός. Για να υπάρξει έργο αρχιτεκτονικής θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτήτης, να προηγηθεί δηλαδή ανάθεση. Μια διμερής σχέση στην αρχική φάση δημιουργίας ενός κτηρίου. Ο αναθέτων εργοδότης και ο εργοδοτούμενος αρχιτέκτονας. Για να υπάρξει όμως σωστό και επιτυχημένο έργο αρχιτεκτονικής προϋπόθεση αποτελεί η συμφωνία και η αρμονική συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών - του δημιουργού αρχιτέκτονα και του εκπαιδευμένου πελάτη, που αναγνωρίζει και εκτιμά τον ρόλο του αρχιτέκτονα στη μελέτη ενός κτηρίου. Εδώ μιλάμε για τον αρχιτέκτονα της καλλιτεχνικής προσέγγισης και όχι της εμπορικής.

Στη θέα ενός πετυχημένου αισθητικά και λειτουργικά κτηρίου επαινείται συνήθως ο πρωταγωνιστής της πολύπλευρης και επίπονης διαδικασίας δημιουργίας του κτηρίου - ο αρχιτέκτονας. Εάν λάβουμε υπόψη ότι για να υπάρξει έργο αρχιτεκτονικής θα πρέπει να υπάρχει και εργοδότης, τότε μέρος του πρωταγωνιστικού αυτού ρόλου και του εγκωμίου έχει και το άτομο που επέλεξε, συνεργάστηκε με τον αρχιτέκτονα και αποδέχθηκε το τελικό προϊόν - ο πελάτης. Μεγάλα επιτεύγματα της σύγχρονης αρχιτεκτονικής που αποτέλεσαν σταθμό και σημεία αναφοράς στο αρχιτεκτονικό σκέπτεσθαι έχουν συνδέσει την υλοποίησή τους με το όνομα του δημιουργού αρχιτέκτονα. Εάν όμως ο πελάτης - αναθέτης, και σε τελευταία ανάλυση χρηματοδότης, δεν είχε την παιδεία, τη διορατικότητα και την εκτίμηση για την επαναστατική για την εποχή μελέτη, τότε ο κάθε επώνυμος πλέον αρχιτέκτονας δεν θα ήταν σε θέση να υλοποιήσει το αποδεδειγμένα μοναδικό στο είδος του κατασκεύασμα. Το άρτια μελετημένο και ωραίο σχέδιο θα παρέμενε αποτυπωμένο στο χαρτί - μία αδιαμφισβήτητη μαρτυρία του ταλέντου και των ικανοτήτων του αρχιτέκτονα. Είναι επομένως θεμελιώδους σημασίας να είναι ένας πελάτης - αναθέτης εκπαιδευμένος και ώριμος για να συνεργασθεί και να εκτιμήσει τις επαγγελματικές υπηρεσίες ενός αρχιτέκτονα. Εδώ δεν μιλάμε για ακαδημαϊκό επίπεδο εκπαίδευση αλλά την έκφραση θετικής προσέγγισης ως προς το τι εστί αρχιτεκτονική σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Το να αναγνωρισθεί και να εκτιμηθεί το ωραίο προϋποθέτει παιδεία, μόρφωση και καλλιέργεια. Τα θέματα αισθητικής μπορεί μεν να διδάσκονται σε ακαδημαϊκό επίπεδο αλλά δεν παύουν να αποτελούν έμφυτα κριτήρια που καλλιεργούνται και ωριμάζουν μέσα στο κατάλληλα διαμορφωμένο περιβάλλον, ώστε το αποδεδειγμένα ωραίο να μας συγκινεί και να μας ελκύει ενώ το άσχημο και κακόγουστο να μας απωθεί και να μας προβληματίζει. Ο κοινός πολίτης ανεξαρτήτως μόρφωσης, ηλικίας, κοινωνικού επιπέδου δεν θα πρέπει να μένει αδιάφορος σε προσιτά και κατανοητά θέματα ανέλιξης και ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος. Δεν θα αποτελούσε υπερ-

βολή να τονίσουμε ότι είναι το περιβάλλον αυτό που αντιπροσωπεύει το ποιο είμαστε και ποια η στάθμη του βιοτικού, αισθητικού και πολιτιστικού μας επιπέδου.

Οι αρχιτέκτονες είναι οι πρώτοι που θα πρέπει να αισθάνονται την επιβεβλημένη ανάγκη για διαπαιδαγώγηση του κοινού. Η εμπειρία της ανάθεσης ενός κτηρίου από τα αρχικά στάδια μέχρι την ολοκλήρωση είναι μια ευκαιρία για τον αρχιτέκτονα να ασκήσει αγωγή και παιδεία στον ιδιοκτήτη και τα εμπλεκόμενα μέρη. Από τη στιγμή που το κτήριο ολοκληρώνεται και εντάσσεται στο δομημένο περιβάλλον, ο αρχιτέκτονας απευθύνει το δικά του υλοποιημένα μηνύματα. Κάθε κτήριο, ανεξαρτήτως κλίμακας, θα μπορούσε να αποτελέσει και ένα μάθημα αρχιτεκτονικής δημιουργίας με μηνύματα άμεσα, ευδιάκριτα, χειροπιαστά.

Τέτοια άμεση, επιτόπου θα έλεγα, παιδεία θα μπορούσαν να είναι τα ταξίδια στο εξωτερικό ιδιαίτερα σε ανεπτυγμένες μεγαλουπόλεις όπου μας παρουσιάζεται η μοναδική ευκαιρία να βιώσουμε από κοντά και να εκτεθούμε συνειδητά σε διαχρονικά αναγνωρισμένο δομημένο πε-

ριβάλλον υψηλής αισθητικής στάθμης. Αποτελεί γεγονός ότι η ανέλιξη της πολιτιστικής ταυτότητας και το οικονομικό επίπεδο μιας κοινωνίας και κατ' επέκταση μιας πόλης αντανακλάται στα κτήρια, τις οργανωμένες πλατείες και γενικά στην πολεοδομική της δομή.

Και γιατί να πάμε μακριά. Σημαντικά μαθήματα και γνώση αντλούμε και από μη αρχιτέκτονες - τους λαϊκούς τεχνίτες μιας άλλης εποχής που βίωσαν και κατόνησαν όσο κανείς άλλος τη σημασία του τόπου, των κλιματολογικών συνθηκών, της αισθητικής της κλίμακας, της μορφολογίας για να αναφέρω μερικά από τα ουσιώδη πρώτα κεφάλαια του ξεχασμένου βιβλίου που ονομάζεται λαϊκή αρχιτεκτονική.

Ένας πελάτης προικισμένος με εκπαίδευση θα πρέπει να γνωρίζει τι ζητά όσον αφορά τη διαμόρφωση του κτηριολογικού προγράμματος. Αυτό είναι κάτι που αναμένεται και επιβάλλεται. Θα πρέπει να γνωρίζει επίσης ότι τα αισθητικά κριτήρια και η επιβολή ύφους και ταυτότητας αποτελεί δουλειά και ευθύνη του αρχιτέκτονα μελετητή. Ο αρχιτέκτονας είναι το αρμόδιο ακαδημαϊκά και επαγγελματικά καταρτισμένο άτομο που αναμένεται να δώσει μορφή, ύφος και σε τελευταία ανάλυση αξία σε μια οικοδομή. Εάν αποτύχει στην αποστολή του το ίδιο το κτήριο είναι καταδικασμένο, καθότι η αποτυχία αυτή θα θεμελιωθεί και θα οικοδομηθεί. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η ανάπτυξη και η αναβάθμιση της αξίας της γης και σε αισθητικό επίπεδο αποτελεί ευθύνη και ανησυχία όλων μας για μια αποδεκτή ποιότητα ζωής.

Άλκης Κούλλης
Αρχιτέκτονας

Το άρθρο πρωτοδημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Ο Φιλελεύθερος» (Ένθετο Ακίνητα) την Τρίτη 26 Οκτωβρίου 1999.

Λόγοι που θα επιβαρύνουν το κυκλοφοριακό στις πόλεις μας τα επόμενα χρόνια

Σε αυτό το άρθρο απαριθμώ οκτώ αιτίες η οποίες, βάσει πραγματικών δεδομένων, θα συντείνουν ώστε το κυκλοφοριακό πρόβλημα στις πόλεις της Κύπρου να οδεύει προς επιδείνωση.

1. Αύξηση του πληθυσμού: Ο πληθυσμός της Κύπρου φαίνεται να έχει αυξηθεί περισσότερο από 10% την περίοδο 2011-2021, ενώ κορυφώνεται η προσέλκυση ατόμων με μεσαία και υψηλά εισοδήματα, ειδικά μετά την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία. Το γεγονός αυτό δημιουργεί αλυσιδωτά νέες θέσεις εργασίας, παράλληλα με τις αυξανόμενες ροές οικονομικών μεταναστών.

2. Αστική διάχυση: Η στέγη εξακολουθεί να είναι πιο προσιτή στα προάστια και την περιφέρεια των πόλεων αντί γύρω από τα κέντρα. Δεν αναμένεται να υπάρξει μια δυναμική πολιτική οικονομικών ή άλλων κινήτρων ή δημόσιας χρηματοδότησης της στέγασης στις κεντρικές αστικές περιοχές ώστε να ανατραπεί αυτή η τάση.

3. Δυσκολία μετάβασης στην τηλεργασία: Μεγάλη μερίδα του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα φαίνεται πολύ επιφυλακτική στην υιοθέτηση νέων πρακτικών, ενώ τα βήματα για μια ισορροπημένη και αποδοτική καθιέρωση της τηλεργασίας είναι αργά και δεν αφορούν σημαντικό ποσοστό των εργαζομένων.

4. Έλλειψη βούλησης για δομικές αλλαγές: Οι δαπάνες για μεγάλα οδικά έργα είναι πάντα πολύ μεγαλύτερες από τις δαπάνες προώθησης των δημοσίων μεταφορών ή άλλων μέτρων βιώσιμης κινητικότητας. Οδηγούμαστε σε ένα φαύλο κύκλο στον οποίο πόλεις γειτονικών χω-

ρών, με παρόμοιες νοοτροπίες αντιμετώπισης των προβλημάτων κινητικότητας, είναι ήδη καθηλωμένες για χρόνια.

5. Αργή υλοποίηση των ΣΒΑΚ: Όσα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας έχουν εκπονηθεί εφαρμόζονται αποσπασματικά, ενώ είναι πολύ πιθανό να παραμείνουν σε αρκετό βαθμό εκτός των χρονοδιαγραμμάτων που τα ίδια έθεσαν.

6. Αφιλόξενο τοπικό οδικό δίκτυο: Η κατάσταση των περισσότερων δρόμων γειτονιάς είναι κάθε άλλο παρά ελκυστική για πεζούς και ποδηλάτες, η κατάληψη του οδοστρώματος και των πεζοδρομίων από οχήματα, η έλλειψη σκίασης και κάθε λογής άλλα μόνιμα ή προσωρινά εμπόδια αποθαρρύνουν την έξοδο από την οικία με άλλο μέσο πλην του αυτοκινήτου.

7. Συσκευές προσωπικής κινητικότητας: Πρόκειται για μια δημοφιλή, ιδιαίτερα στους νέους, τάση μετακίνησης που έχει κατακτήσει πολλές πόλεις της Ευρώπης. Η απουσία κατάλληλης οδικής υποδομής αλλά και το νομοθετικό πλαίσιο που περιορίζει και αποθαρρύνει τη χρήση τους μπορεί να μας μετατρέψει σε εξαίρεση.

8. Φοιτητές, έφηβοι και παιδιά: Πιθανόν να έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών στην Ευρώπη που οδηγούν καθημερινά αυτοκίνητο. Η μαζική μετάβαση εφήβων και παιδιών τόσο στο σχολείο όσο και στις απογευματινές τους δραστηριότητες γίνεται κυρίως με ιδιωτικά οχήματα. Γι' αυτές τις πληθυσμιακές ομάδες δεν αναμένεται ότι θα δούμε σύντομα δραστικές λύσεις.

Βύρων Ιωάννου
Αρχιτέκτονας - Πολεοδόμος

Τις τελευταίες δεκαετίες οι δημόσιες συγκοινωνίες στην Κύπρο ήταν παραμελημένες και σαν αποτέλεσμα η χρήση τους από το κοινό παρέμεινε πολύ χαμηλή. Υποδομές για τα ποδήλατα ήταν και παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, ως εκ τούτου ο κόσμος στράφηκε για τις μετακινήσεις του στο μόνο μέσο μετακίνησης που του ήταν διαθέσιμο: το αυτοκίνητο. Γι' αυτό παρατηρείται ένας πολύ υψηλός αριθμός ιδιοκτησίας αυτοκινήτων, πέραν των 600 ανά 1000 κατοίκους, οι μετακινήσεις με αυτοκίνητα καταλαμβάνουν τη μερίδα του λέοντος, πέραν του 90%, ενώ οι μετακινήσεις με λεωφορείο, ποδήλατο και περπάτημα περιορίζονται σε μονοψήφιους αριθμούς.

Η κατάσταση αυτή έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα με εμφανέστερο την κυκλοφοριακή συμφόρηση, η οποία κυριολεκτικά μαστίζει την κοινωνία μας. Η καθυστέρηση στους δρόμους είναι καθημερινό φαινόμενο με συνεπακόλουθα το άγχος των οδηγών, τα οδικά ατυχήματα και την απώλεια παραγωγικού χρόνου. Άλλο πρόβλημα είναι οι υψηλές εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα οι οποίες υπερβαίνουν το 30% του συνόλου των εκπομπών μας. Αυτές ευθύνονται για την πρόκληση του φαινομένου του θερμοκηπίου και της κλιματικής αλλαγής και έχουμε δεσμευτεί ως κράτος να τις μειώσουμε κατά 55% μέχρι το 2030, κάτι που εκ των πραγμάτων φαίνεται εξαιρετικά αμφίβολο ότι θα το πετύχουμε. Εκτός από την κλιματική αλλαγή τα καυσαέρια των αυτοκινήτων και η ατμοσφαιρική ρύπανση έχουν αναγνωριστεί από τον ΟΗΕ ως η σημαντικότερη απειλή στη δημόσια υγεία.

Δεν είναι λοιπόν καθόλου τυχαίο που η ΕΕ εδώ και τουλάχιστον 15 χρόνια προτρέπει όλα τα κράτη μέλη να μειώσουν τη χρήση του ρυπογόνου αυτοκινήτου και να στραφούν στις βιώσιμες μεταφορές, αυτές δηλαδή που έχουν τις πιο χαμηλές επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην οικονομία και στην ανθρώπινη υγεία. Ένα από αυτά τα μέσα βιώσιμης μεταφοράς είναι οι δημόσιες συγκοινωνίες και συγκεκριμένα τα λεωφορεία.

Σε σύγκριση με τα ιδιωτικά αυτοκίνητα τα λεωφορεία προσφέρουν πολλά πλεονεκτήματα. Ενώ στις πλείστες μετακινήσεις με αυτοκίνητο ο οδηγός είναι ο μόνος επιβάτης, ένα λεωφορείο μπορεί να μεταφέρει 20 ή και περισσότερα άτομα, το δε αποτύπωμα ενός λεωφορείου στον δρόμο είναι σημαντικά μικρότερο από τον χώρο αντίστοιχων αυτοκινήτων. Έτσι ο εκάστοτε συνολικός αριθμός οχημάτων και το κυκλοφοριακό φορτίο μειώνονται. Παράλληλα με την κυκλοφοριακή συμφόρηση μειώνεται και η ανάγκη για δημιουργία νέων δρόμων για αυτοκίνητα με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Άλλο πλεονέκτημα είναι ότι οι ρύποι ενός λεωφορείου, ιδίως αν είναι σύγχρονης τεχνολογίας, είναι σημαντικά χαμηλότεροι από τους ρύπους αντίστοιχων αυτοκινήτων.

Τελευταία γίνεται πολύς λόγος για το κόστος της ενέργειας και συνήθως η αναφορά γίνεται στο κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας για θέρμανση και κλιματισμό. Σπάνια όμως συζητείται το συνολικό κόστος των μεταφορών, πόσο δηλαδή στοιχίζει η ιδιοκτησία και η χρήση ενός αυτοκινήτου και πόσο επηρεάζεται ο οικογενειακός προϋπολογισμός από αυτό. Με συντηρητικούς υπολογισμούς το κόστος ιδιοκτησίας και χρήσης ενός μέσου αυτοκινήτου κυμαίνεται γύρω στα €400 τον μήνα. Σε αντίθεση, ένα μηνιαίο εισιτήριο για τα λεωφορεία στοιχίζει μόνο €40, ακριβώς το ένα δέκατο. Νά λοιπόν ένα άμεσο ανακουφιστικό μέτρο που

Η καθυστέρηση στους δρόμους είναι καθημερινό φαινόμενο

μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αντιμετώπιση της ακριβίας. Ποιο νοικοκυριό θα έλεγε όχι στη μείωση των εξόδων του κατά €500 έως €1000 τον μήνα;

Εννοείται ότι για να ισχύουν τα πιο πάνω και για να τα αγαλιάσει ο κόσμος πρέπει και τα λεωφορεία να προσφέρουν υψηλού επιπέδου ποιότητα υπηρεσιών, δηλαδή να είναι αξιόπιστα, συχνά, γρήγορα, να προσφέρουν

πληροφόρηση μέσω διαδικτύου σε πραγματικό χρόνο, προσβασιμότητα για όλους κ.λπ.

Οι πιο πάνω παράγοντες υπογραμμίζουν την πολυδιάστατη σημασία των δημόσιων συγκοινωνιών και επιβεβαιώνουν την ορθότητα των ευρωπαϊκών πολιτικών. Το κράτος μας, συμπεριλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καλά κάνουν να τις υποστηρίξουν ενεργά, όχι μόνο φραστικά όπως έκαναν μέχρι τώρα, να δώσουν προτεραιότητα στα λεωφορεία και να σταματήσουν τις εξαγγελίες και τους σχεδιασμούς για νέους πανάκριβους δρόμους οι οποίοι αντί να λύσουν τα κυκλοφοριακά προβλήματα τα διαιωνίζουν.

Γιάννης Κακουλλής

Μέλος της Επιτροπής Βιώσιμης Κινητικότητας του ΕΤΕΚ

ΕΤΕΚ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΤΕΧΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας και οργανισμός όλων των Κυπρίων Μηχανικών. Ιδρύθηκε με το Νόμο 224/1990 και είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με αιρετή Διοίκηση. Διαθέτει ιδιόκτητο κτίριο κεντρικών γραφείων και Υπηρεσία αναγκαία για την προώθηση των σκοπών του.

Το ΕΤΕΚ έχει σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους διάφορους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των Μελών του, της Μηχανικής και της Τεχνολογίας γενικά και την ανάπτυξή τους για αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Δημοκρατίας.

Το Επιμελητήριο προσδίδει μεγάλη σημασία σε διεθνή θέματα και καταβάλλει προσπάθεια για επέκταση των σχέσεών του, τόσο με επιμελητήρια άλλων χωρών όσο και με διεθνείς φορείς μηχανικών.

- Το ΕΤΕΚ είναι πλήρες μέλος στο **European Council of Engineers Chambers (ECEC)**.
- Συμμετέχει, μέσω της ΠΕΤΕΚΚ (Πλατφόρμα για την Έρευνα και Τεχνολογία για τις Κατασκευές στη Κύπρο), στην αντίστοιχη **European Construction Technology Platform (ECTP)**.
- Στον ευρωπαϊκό χώρο το Επιμελητήριο συμβάλλει ενεργά στις επαγγελματικές οργανώσεις **European Federation of National Engineering Associations (FEANI)** και **International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)** και συμμετέχει σε συζητήσεις με ευρωπαϊκές επιτροπές.
- Στον διεθνή χώρο, σε συνεργασία με τοπικές επαγγελματικές οργανώσεις, συμμετέχει και εκπροσωπείται στην **World Federation of Engineering Organizations (WFEO)**.

Συνεργάζεται στενά με το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΤΕΕ) και έχει συνάψει πρωτόκολλο συνεργασίας με το ΤΕΕ Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίστοιχη συνεργασία υπάρχει μεταξύ του Επιμελητηρίου και του Engineering Council Βρετανίας.

Γενικό Συμβούλιο

Το ΕΤΕΚ διοικείται από 30μελές Γενικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου είναι αιρετά και εκλέγονται ανά τριετία. Οι έδρες του Συμβουλίου κατανέμονται ανάλογα με το ποσοστό των μελών του κάθε κλάδου μηχανικής επιστήμης στο σύνολο των μελών του Επιμελητηρίου.

Διοικούσα Επιτροπή

Η Διοικούσα Επιτροπή είναι το εκτελεστικό και συντονιστικό όργανο του Επιμελητηρίου για την υλοποίηση της πολιτικής του, όπως αυτή διαμορφώνεται από το Επιμελητήριο. Η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΤΕΚ για την τριετία 2020-2023:

Πρόεδρος, Κωνσταντίνος Κωνσταντή, Αρχιτέκτονας

Α' Αντιπρόεδρος, Ανδρέας Θεοδότου, Πολιτικός Μηχανικός

Β' Αντιπρόεδρος, Ελίζα Βασιλείου, Μηχανολόγος Μηχανικός

Γενικός Γραμματέας, Πλάτωνας Στυλιανού, Πολιτικός Μηχανικός

Γενικός Ταμίας, Χρίστος Χριστοδούλου, Αρχιτέκτονας

Μέλη

Βαρνάβας Λάμπρου, Πολιτικός Μηχανικός

Θωμάς Μίτα, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Ξένιος Παπασταύρου, Μηχανολόγος Μηχανικός

Σωκράτης Σωκράτους, Μηχανικός Πληροφορικής

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Κερβέρου 8,
1016 Λευκωσία, Κύπρος

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Τ.Θ. 21826,
1513, Λευκωσία, Κύπρος

ΚΕΝΤΡΙΚΟ EMAIL

cyprus@etek.org.cy

EMAIL ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

yemp@etek.org.cy

Τηλ: +35722877644

Φαξ: +35722730373

www.etek.org.cy

WE SET THE STANDARDS IN CYPRUS!

Ο CYS θέτει τον πήχη της Ποιότητας Ζωής ΨΗΛΑ, με Ευρωπαϊκά Πρότυπα

Γωνία Λεωφ. Λεμεσού & Κώστα Αναξαγόρα 30
3ος Όροφος, 2014 Λευκωσία
Τ.Θ. 16197, 2086 Λευκωσία
Τηλ: +357 22 411 411, Φαξ: +357 22 411 511
cystandards@cys.org.cy | www.cys.org.cy

Κυπριακός
Οργανισμός
Τυποποίησης

Hisense VRF

Reimagine your solution

COMPREHENSIVE PRODUCT LINEUP

Hydrotherm

Λευκωσία: Λεωφ. Στροβόλου 77, 2018 Λευκωσία, 22 447944

Λεμεσός: Γωνία Φραγκλίνου Ρούσβελτ & Τσιφλικουδιών 5, 3010, 25 827999

Πάφος: Λεωφ. Μεσόγης 82, 8280, 26 945318